

II.
C.22140.
4.104

22140. II. C. f. 2.

Sedem poftnih pridig

od

Shtirih poslednjih rezhi,

katire je pridigoval

P. FELIZIAN RANT,

Guardian in Fajmoshter v' Ljubljani per materi
boshji pred mostam, v' letu 1829.



V natis teh bukev so gnadljivi Firsht
GOŠPOD GOŠPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Šhkof 26. listoviga gnoja 1833 dovolili.

(*Drugi natis.*)

V' Ljubljani, 1849.

Natfnil Joshef Blasnik.

Na prodaj per Eduard Hónu, bukvovesu in kupzhevavzu s' popirjam na starim tergu N. 157.

*V vših svojih delih premishljuj svoje posled-
nje rezhi, ino nikolj ne bosh greshil.*

Eccl. VII. 40.

1 N=030014284

Perva poftna pridiga.

On je frebernik v tempeljnu od sebe vergel, se je prezh podal, je shal kę, ino se je s' vervjo obesil. Mat. 27, 5.

Sveti poftni zhaf, kteriga smo sazheli, imenuje sveta katolshka zerkev sato dbove svelizhanja, kir Bog nam sdej obilnishi gnade delji. II. Kor. 6. 2. „V' temu prijetnimu zhafu, pravi on, bom jest tebe ushlishal, ino te spet v' gndo vsel.“ Bog hotel! de bi bil tud nam ves shtir-defetdanski poftni zhaf saref sveti in svelizhanski zhaf. De bi s' sazhetkam posta bil konz vših pregh, ino sazhetik resnizhne pokore. K' temu je pa nar bolshi pomozh po sprizhevanju. Modriga v' f. pismu, premishlovati vezhkrat shtir posledne rezhi. Eccl. VII. 40. „Per vših tvojih deljih, pravi on, se spomni tvojih poslednjih rezhi, ino ne bosh nikol greshil.“ Ravno ta resniza je pa tudi sapopadik mojih letashnih poftnih pridig. Smert, sodba, pekel, nebesa so shtir poslednje rezhi. Danf govorim sploh od smerti, ino sosebno od nefreznne smerti greshnika; danf teden bom govoril od freznejne smerti pravizhniga;

tretji tork v' postu bom govoril od dushe pred sodnikam; zheterti torek od sodbe; peti torek bom govoril od pekla; shesti od vezhniga plazhila isvoljenih, ino na veliki petek od terpljenja Gospoda Nashiga Jesusa Kristusa. Jeſt sazhnem is pergodbe Jesusoviga terpljenja, ino vaf spomnim nar pervo nefrezniga Aposteljna Judešha Ishkarjota. Kader je Judesh vidil Jesusa, kteřiga je isdal, k' smerti obſojeniga, mu je bilo ſhal. Nefe nasaj tifih trideset frebernikov ino vpije na glaf: Mat. 27. 4. „Greshil sim! nedolshno kri sim isdal!“ Judovski duhovni rezhejo Judešhu: „Kaj nam mar? ti glej.“ Per teh besedah Judesh obledi, groſa ga sgrabi, v' tempelj je dnarje vergel, vef plashan divja po verev, gre ino fe vbesi. Pofhlushavzi! glejte shivo podobo vmerjohiga greshnika, ino sapopadik moje danashne pridige, katero tako rasdelim, mi ne vemo ne ure, ne dneva, kdaj bo treba umreti, sato fe moremo sdej ſkerbno k' dobri smerti perpravljati; pervi delj. Nizh hujfhiga ino nizh strafnejfhiga ni, kakor je smert nespokorniga greshnika, kakor je bila Judesha Ishkarjota, drugi delj. — Moj námen ni, vaf bres potrebe v' strah perpraviti, ampak, de bi vi grehe sapustili, ino pot pokore nastopili. Ino zhe se to sgodi, mi bote hvaleshni na smertni poſtelji, de sim vam dans eno uro strah napravil. Vezhni Bog! ktiriga milost in usmilenje je neskonzhno, pomagaj nam s' twojo gnado, de bo nam k' svelizhanju danashno premiſhlovanje od smerti, ſoſebno od smerti greshnika.

I.

Smert je lozhitev dushe od telefa. Vsakiga zhloveka dusha se more enkrat lozhit od njegoviga telefa; sakaj she v' pervih bukvah Mojsefa Bog tako govoril: I. Mos. 3. 19. „Prah si, ino v' prah se bosk spremenil.“ Nakateri ljudje nozhejo od smerti zlo nizh misliti ino shlifhati, sato pa, kader je pogreb, rajsh prezh bejshé, oni pravijo, to zhloveka prevezh shaloftniga sturi, sakaj bi sebi shivlenje grenil, k' je tako kratko. Tode to ni pametno, pred smertjo se ne more nobeden skriti, nji nemore nobeden vbejshati. Hebr. XI. 27. „Vmreti, pravi s. Pavl, morejo vsi ljudje“ — bogati ino revni, uzeni ino neumni, kralj ino soldat, kmet ino gospod, vsi morejo umreti. Supet drugi pravijo: enkrat more sizer vsaki zhlovek umreti, pa vonder, danf she ne, ino tudi imam upanje, de ta mesiz, to leto tudi she ne, sakaj bi tedej na smert vedno mislili, kir she tako prenaglo pride. Kristjani! to so prasni sgovori, ravno sato moremo smert vezhkrat premishlovati, ker ne vemo, kdaj ino kako budem umerli, de se k' smerti prav dobro perpravimo; sato pravi Jesuf: Mat. 34, 42 — 44. „Zhujte ino bodite smeram perpravljeni, sin zhloveka bode prishal ob uri, sa ktero nobeden ne vé.“ Kaj naf uzhi pergliha od deset diviz? Mat. 25. 1 — 14. kaj od hlapza v' f. Evang.? Luk. 12. 43. kakor de k' frezhni smerti se imamo vedno perpravljati,

To resnizo k' frezhni smerti se perpravljati, so svetniki in svetnize boshje dobro sposnali, sato jim je mertvashka glava, tamni grob, zherne mertvashke pare, bleda mertvashka svezha, vedno smert pred ozhmi malala, to jih je smeram perganjalo se perpravljeni k' frezhni smerti. Kristjani! kaj ne opominja tudi naf vsaki dan, sdej ta, sdej una rezh, de se imamo k' dobri smerti perpravljeni? Tukej vidimo masnika nesiti s. rezhno telo k' bolniku; tamkej shlifshimo mertvashki svon; tukej, k' nesejo merlizha k' pokopalishu. Vse to naf opominja, de zhlovek se more vedno k' smerti perpravljeni.

Bote prashali, kako se pa more zhlovek k' smerti perpravljeni?

1) Kir mi vemo, de naf bo smert od sveta lozhila, ne smemo ferza na svet navesvati. I.Kor. 7. 29. „Zhaf je kratik, pravi s. Pavl, kateri svet vshivajo, nej bojo, kakor de bi ga nevshivali, sakaj podoba tega sveta prejide.“ Luk. 12, 20. „Moja dusha, je rekel evangelski bogatinz, ti imash dosti blaga sa vezh let, bodi mirna, dej ino pi, ino dobro shivi, pa she tisto nozh mu je bilo rezheno: Norz! she nezoj bo twoja dusha od tebe terjana, ino kar si perpravil, zhigavo bo?“ Moj kristjan! ktiri vesheh svoje ferze na dnar, na bogastvo, na zhaft, na greshno veselje, ali se ne sna tebi ravno takata sgoditi? kako velika bi bila twoje shalost ino britkoft! Je ni vezhi shalosti sa zhlovec, kakor je ta, zhe se prevezh na ta svet navesuje. O kdo mi da nasaj moje dni! bosh sdihval greshnik; pridite

nasaj is vezhnosti v' grehih, v' lenobi sapravljenne leta ino ure! sdej sposnam vasho zeno, sdej vem, koljko veljate. Prekleti svet, ktiri si me motil; pregreshno veselje, v kterminu sim dni, tedne, mesize, leta sapravil. O zhaf! kako hitro si sginil. Rad bi hotel sdej svete mafhe shlishat., rad bi bral svete bukve, rad bi blishnemu vsmilenje skasval, rad bi poslushhal boshjo besedo, rad bi prejemal svete sakramente. — Tako, moj kristjan, bosh sdihval na smertni postelji, pa kaj pomaga, k' bo preposno. „No ifshimo tedej tega, kar je spodej, ampak to, kar je sgorej, pravi s. Pavl, Kolof. 3, 1. ker sedi Kristuf na desnizi boshji. Mi nimamo tukej stanovitniga domovanja, pravi on, I. Kor. 7. 29 — 31., ampak le prihodno ifshemo.“ Prefkerbimo tedej nasho dusho vezhkrat s' svetim sakramentam svete pokore ino reshniga telefa, redimo jo s' besedo boshjo, s' molitevjo, s' svetim mafsham, tako se bomo k' smerti dobro perpravili.

2) Kir vemo, de se bomo ob smerti od svojiga telefa lozhili, ne smemo truplu vsliga dovoliti, kar posheli, mu ne smemo prevezh strezhi, sicer se bo dusha na sadnje preteshko od telefa lozhiila. Sato pravi Jesuf: Mat. 6, 25 — 33. „Ne skerbite sa svoje shivlenje, kaj bote jedli, tudi ne sa svoje telo, kaj bote oblekli. Kaj ni shivlenje vezh, kakor jed? in telo, vezh kakor oblazhilo? Ne skerbite tedej rekozh: kaj bomo jedli, kaj bomo pili, ali s' zhem se bomo oblekli, kir potem neverniki oprashujejo, fej vash nebefski ozha vej, de vsliga tega potrebujete. — Ishite te-

dej narpopred nebeshko kraljestvo ino njega pravizhnost, ino vse letó bo vam perversheno.“

3) Kir se po smerti nizh vezh ni mogozhe spreoberniti ino spokoriti, varimo se, de naf smert v' grehih ne dobi. „Drevo, pravi Modri, Eccl. 11, 3. bo padlo proti poldnevnu, ali proti polnozhi; kamor bo padlo, bo obleshalo.“ Nikar tedej nikdar odlashati, she le v' bolesni se sazheti k' smerti perpravljeni, sakaj v' bolesni branijo slabosti ino zhafne smote, se k' smerti prav perpravljeni. **Greshnik!** takrat bo prekratko, de bi samogeli vse v' bolesni poravnati, kar si **30, 40** ali **50** let pregreshil; takrat bo preposno na enkrat se s' **Bogam** spraviti s' resnizhno pokoro, ino sej ne vesh, s' kako smertjo bosn vmerl, alj s' naglo, bres vse bolesni, ali po dolgi bolesni. Ali si bo upal hishni gospodar svoje rezhi v' nemar puftiti, kir ve, de njegovi gospod utegne vsako uro od njega odgovor tirjati? Ali si bo upal brodnik na derezhi vodi v' ladji spati, dobre volje bres skerbi biti, kir ve, de vtegne vsako minuto na skalo perleteti? ino se potopiti? ino mi, kir vemo, de smert bo prishla, kakor tat ponozhi, kador se je bomo narmejn trofhtali, mi ker vidimo, de smert poklizhe v' vezhnost sdej tega nashiga perjatla, sdej uniga soleda, mi bomo pa odlashali do sadnje bolesni se k' dobri smerti perpravljeni? **Gorjé tebi!** gorjé meni! zhe pretezhe dan sa dnevam, bres skerbi k' dobri smerti se perpravljeni. **Gorjé tebi!** gorjé meni! zhe naf prehití sadna ura, preden se k' nji dobro perpravimo. **O zhlovek!** ako ti nesrezhno vmer-

jesh, ne bo mogla ta nefrezha po smerti nikdar popravljeni biti. Torej vas prosim, ljubi moji! perpravljate se skerbno všaki dan k' dobri smerti; sakaj, vezh jih je, de nefrežno, kakor pa, de frežno vmerjejo; kir malo jih je, de bi se skerbno k' dobri smerti perpravljali. Sato pravi Jesuf: Mat. 20, 16. „Veliko je poklizanih, pa malo je isvoljenih.“ Nizh hujga pa ni, kakor je smert nespokornjeniga, nepoboljšaniga greshnika, kakor je bila nefrežniga Judesha Iskarjota, to v' drugim delu.

II.

Terdovratni greshnik vmerje, kakor Judesh Ishkariot. Judesh, pravi s. Evangeli, je shal prezh, je vergel v' tempeljnu od sebe frebernike, ino se je s' vervjo obesil; on se raspozhi po fredi, ino isspe is sebe svoje greshno oferzhje. O nefrežni med všimi nefrežnimi! kaj delaš? Ali ne vefh, de sgrevaniga ferza Bog nesavershe? ali neposnash tvojiga ljubesniviga uženika? ki te imenuje svojiga perjatla ravno takrat, kader si, kakor sovrashnik njega kushnil. Glej! Magdalena je jokala, ino odpuschanje sadobila; glej! greshnika Zahevsa, je Jesuf y' gnado vsel. Glej! preshestnize je grehe odpustil. Ali se ne spominish na pergliho od sgubljeniga sina? od najdeniga dnarja? od dobriga pastirja? Vej, vse to vej Judesh, ino vender, kdo bi se ne sazhudil? on gré prezh, vershe frebernike v' tempelj, ino se s' vervjo obesi.

Kristjanje! to je shiva podoba vmerjohiga greshnika. Greshnik se tudi na sadnje k' zerkvi oberne, kakor Judesh, k' je frebernike v' tempelj nesil. Greshnik ishe na sadnje troshta ino pomozhi per zerkvi, tote saftojn, sato, ki ne radovoljin, ampak posilen ishe. Bo morebiti rekel kdo, sej je prav, de greshnik per zerkvi troshta ino pomozhi ishe, sej je zerkev vsmilena mati, katera greshnikam grehe odpusha. Sej Bog sam pravi: Ezeh. 33, 11. „De nozhe smerti greshnika, ampak de se spokori ino shivi.“ Ref je, ljubi moji! tako dober je Bog, de vsame rasbojnika is krisha v' nebesa; ali najdejo se tu di greshniki, Bog hotel, de bi jih malo bilo, ktiri v' grehih nefrezhno vmerjejo, kakor Judesh bres ljubesni, kir fami tako hozhijo vmreti. „Vi me bote ifkali, pravi Jesus: Jan. 34, 36. pa me ne bote najdli, ampak v vashih grehih bote vmerli.“ Od takih jest dans govorim, od kterih pravi s. pismo: Isai. 65, 2. „Jest sim svoje roke pruti vam stegval, pa niste hotli sa-nje perjeti, sato se bom smejal vashimu pugublenju, kir ste se vi toliko zhafa smeiali mojimu klizanju. — Mislite si, de vidite lehati na smertni postelji nepoboljshaniga, nespokorjeniga greshnika, kakor je bil Kajn ali pa Judesh Ishkarjot, ali pa hudobni Julian, ktiri je zlo kri Jesusa Nasarenfskiga sanizheval, mislite si kakiga strudeniga nezhistnika, strudeniga preshestvarja; pre-vsetno, pohujshljivo, posvetno hzher, nezhimer- no, pohujshljivo, po posvetni shegi napravljeno puštno plesaviko na smertni postelji. Sdravni

obupajo nad njegovim sdravjam. Na njegovo
dusno tako nobeden ne misli. Vender pa mash-
nik pride k' njemu skrivej poklizan. Vse odslo-
pi od njega, samo mashnik per njegovi smertni
postelji ostane. Moj prijatel, ga vprasha, ali me
posnash? Bolnik odmaje, de ne. **O** rad veru-
jem! de ga ne pozna, sakaj to je sgubljena
ovca, katira ni hotela nikdar poslušhati glasu
svojiga pastirja, Jest sim tvoj duhovni pastir, spo-
vej se; tvoja bolesen je nevarna; ali terdovraten
greshnik sagodernja, ino se na stran oberne. Nej
me pusté, en malo safspati, potlej se bom spo-
vedal. Prijatel! nikar ne odlafhaj, sizer bofh
vezhno safpal, ino se ne bofh pred sbudil, ka-
kor v' nesrezhni vezhnosti. **K**daj si bil pa ven-
der sadnizh per spovedi? jest sam nevem, ko-
liko let je she. Pa kaj se bom spovedal, fej
nisem nizh taziga sturil, nisem kradel, nisem
ropal, nisem nobeniga vbil; kar shesto sapoved
sadene sim ref od perve mladosti gerdo in ne-
framno shivel, pa fej to mi Bog ne bo sameril,
fej mi je on dal hudobno nagnenja ino spazhe-
no natoro. **O**h kristjani! to je spoved to, de se
Bogu vsmili! ké je grevenga? ké je shaloft sa-
voljo greha? Mashnik svari, opominja, bolnik
sdihne, pa ne od grevenga, ampak ker mu je
she dusha na jesiku. Mashnik govori besede svete
odvese, o Bog! ko bi jo pazh greshnik vreden
bil, — on mu da popotnizo f. reshniga telefa,
kakor jo je dal Jesus Judeshu. Pomashe f' sve-
tim oljam njegove nesframne ozhi, nezhiste roké,
preklinjavfske shnable, gluhe ushesa, ino glejte

sadnja ura bije! — Oh uboga dusha! kdo ti bo pomagal? spoved ni popolnama, grevenga hinavfska, naprejvsetje persileno, vera flaba, upanje zagliva, ljubesen mersla. Dobro ime ino poshtenje blishniga ni she popravljeni ino shivlenje je per konzu, smert je pred vratmi, ozhi se vternejo, nosf shpizhaft postane, bleda mertyvashka farba pokrije ves obras, ino on umerje nefrezhno, ker je pregreshno shivel. Poglejte! kako silno strashna je smert greshnikov. Sato pravi David: „Smert greshnikov je prav huda.“ Psalm. 33, 22. „Kar bo zhlovek sejal, pravi s. Pavl Galat. 6, 7. to bo tudi poshel.“ Kdor plevel na njivo seje, ne po pshenize shel. Kdor tedej hubobno shivi, nefrezhno vmerje.

Greshniki, nespokorjeni greshniki! tresite se, jutraphni dan vaf sna ravno tako strashna smert sadeti; sakaj pravi s. Gregor: „ktiri je spokorjenimu odpuschenje grehov obljudibil, ni greshniku obljudibil jutraphniga dneva.“ Greshnik! nikar se tedaj ne sanashaj na sadnjo uro, takrat je preposno popravljati, kar si vezh let pregreshil. Vohernik, golufni zhlovek! ali bosh she le na sadnjo uro popravljaj tvoje krivize, povrazheval shkode, nasaj dajal, kar si vkradil, kar ni tvojiga, takrat ne bo zhasa. Neframni nezhiftnik! ali bosh she le na sadnjo uro dal flovo tvoji nezhiftnizi? bosh she le takrat popravljaj pohujshanje? o takrat bo preposno! Pohujshliva nezhista pershona! ali fe hozhesf she le na sadnjo uro sarozhit s' na krishu raspetim Jesufam? she le takrat obljuditi svestobo temu, ktiriga kri

si v' shivljenju s' tvojim grehmi teptala? ali ho-zhefh she le na sadnjo uro fe odlozhiti od two-jih sapeljivih prijatlov? o takrat bo preposno. Malo, ljubi moji, jih je, oh sila! malo jih je, de bi se na smertni postelji refnizhno spokorili. „En sam je, pravi s. Augustin, desni rasboj-nik na krishu, de nobeden ne sme obupati, pa tudi en sam is med tavshent, de se nobeden fer-beshno na sadnjo uro ne sanafha.“ Bog bo od-govoril na sadnje nespokornjenim greshnikam, kakor pishe prerok Jeremija: „Oni bodo klizali Jerem. 7, 13. gospod, gospod, ali jest jim bom odgovoril, jest vaf ne posnam, hudobneshi, prezhe se poberite.“ Oni bodo sdihvali na sadnjo uro: gospod! reshi nas; ali on jim bo odgovoril, ke so vashi maliki, katire ste molili, leti nej vsta-nejo, nej vaf reshijo. — Sbudite se tedej gresh-niki, katiri shlishite tako strashne refnize, ino perpravite se k' frezhni smerti, dokler je she zhaf, kir vidite, de na sadnje ne bo vezh zha-sa, gnade ino perloshnosti. S' saboj nezh ne ponefete, kakor slabo ogrinjalo, ino pest otave, ali pa oblanja pod glavo.

Savoljo tega, ljubi moji! kir ne vemo ure-ne dneva, kdaj bo treba vymreti, perpravljam se sdej, dokler je zhaf, dokler imamo gnado ino perloshnost, de ne bo nefrejhna, ampak frejhna nafha smert. Nikar ne odlashajmo she le ob zhafu bolesni se k' smerti perpravljati, kir zhaf bolesni ni perpraven savoljo telefnih fla-bosti ino smot zhafnih skerbi se k' smert prav perpravljati; ino kir ne vemo, kako bomo vmerli,

ali na naglim, bres vse bolesni, ali po dolgi bolesni. Nej bodo tedej vam vedno v' spominju Jesuove besede: Mat. 24, 42 — 44. „Zhujte, bodite perpravljeni, kir ne veste ne ure, ne dne, kdaj gofpod pride.“ Amen.

Drugia postna pridiga.

Jesuf je s' velikim glasam vpil, ino rekel: Ozhe v' tvoje roke isrozhim svojo dusho; ino tako govorezh je glavo nagnil ino se lozhil. Luk. 23.

Sadnja beseda, ki jo je Jesuf na krishu govoril, je bila: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ O ljubesen! Jesuf na krishu vmerje; Jesuf, katiri je shtir dni mertviga Lazara is groba poklizal; Jesuf, katiri je toliko bolnikov osdravil. Jesuf vmirajozh s' velikim glasam upije: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ O vefela, tolashna ino frezhna takfa fmert! to je fmert pverorjeniga med vsim pravizhnim; Jesuf je vmerl, de bi mi vezhno shiveli. Srezhni, ktiri so bili per Jesuovi smerti, in so njega vmirati vidili. Kriftjani! shelite tudi vi podobo Josuove smerti viditi? Zhe shelite viditi podo-

bo Jesufove smerti, spremite me danf h' smertni postelji dobriga, pravizhniga kristjana; kakor vaf je danf teden prestrashila strashna smert nesporjeniga greshnika, tako more vaf danf potolashiti ino rasveseliti frezhna smert dobriga, pravizhniga kristjana.

Nizh bolj vefeliga vam ne morem pridigovati, kakor od smerti pravizhniga, od katire pravi David: Ps. 115, 15. „Lepa je smert svetnikov pred gospodovim oblihzjam.“ Vmirajozhi kristjan vefel semljo sapusti, on sna rezhi s' svetim Pavlam: II. Tim. 4, 6, 7, 8. „Jest vmerjem, zhaf mojiga lozhenja se perblishuje. „Jest sim se dobro vojskoval, tek sim dokonzhal, vero sim obranil; sdej me zhaka krona pravize, ktiro mi bo dal gospod pravizhni sodnik tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi tistim, ktiri njegovi prihod ljubijo.“ Preden je Jesus shel v' svoje terpljenje ino smert, je rekел na veliki zhetertik svojim uzhenzam: Joan. 14, 2, 3. „Ako bi vi mene ljubili, bi se mogli vefeliti moje smerti, sakaj jest grem k' ozhetu, per ktirimu je tavshent ino tavshentkrat bolj, kakor v' vsih posvetnih dobrota. Pa tudi vi savoljo sebe ne bodite shalostni; v' hishi mojiga ozheta je dosti prebivalsh, jest grem pred vami ke, v' nebesih vam prostor perpravljat, pa bom supet prishel, mi se bomo spet vidili, de boste tudi vi tamkej, kir sim jest na vekomaj.“ O sato je sdihoval tolkokrat David: Ps. 41, 3. „O gospod! kdaj se bom she jest per tebi snajdil; kdo me bo reshil is jezhe mojiga trupla? je rekel f. Pavl.“ Rom. 7, 24. Glej-

te, ljubi moji! tako so sheleli smerti vši pravizhni, kir je bil njih saklad (shaz), je bilo tudi ferze; kir so pa vedili, de tega nebeshkiga saklada dergazhi ne morejo sadobiti, kakor s' zhafno smertjo, sato so sheleli is tega sveta iti, de bi popred nebeshkiga veselja deleshni bili. — Pa sakaj je vender smert pravizhniga tako frezhna, tolashna ino vesela? — Na to vprashanje, bom vam v' danashni drugi postni pridigi govoril.

Vmirajozhi Jesuf! daj gnado, de bo shla mojim poshlushavzam, k' ferzu boshja beseda, de bodo po tvoji smerti, vezhno frezhno shiveli. Poterpite.

I.

Kakor smo dans teden shlishtali, de ni nizh hujshiga, kakor je smert greshnika; kir ga smert vezhi del na naglim prehit, kakor evangelski-ga bogatinza; she hujsh je, kir per sdravju na smert ne misli; kir vidi, de svet more sapustiti, blago, prijatle, snanze, ktiri mu nizh vezh pomagati nemorejo; narhujshi pa sato, kir vidi, de ga po smerti drusiga ne zhaka, kakor vezhno pogubljenje. Ravno tako nizh bolj veseliga ni, kakor je smert pravizhnih.

Pa sakaj je vesela smert pravizhnih? —

1) Sato, kir pravizhni, ali nedolshni, ali pa spokorjeni umerjo.

V' nashih zhasih je sizer malo dush, de bi do smerti nedolshnost ohranile; vender pa teh, katiri jo' ohranjo, oh kako lepa je njih smert! — One ne umerjejo, ampak safpé, kakor f. Alois,

f. Nesho. — Ali pa umerjo spokorjeni. Tudi leti veseli, ino mirni umerjejo; sakaj njih ferze je gospod Bog omezhil, rekel je: spreobernite se, ino spreobernili so se. On jim je rekel: Isai. 1, 18. „Zhe so vashi grehi tudi rudezhi kakor shkerlat, bodo beli kakor sneg, zhe se k' meni spreobernite. — Nozhem smerti greshnika, ampak de se spokori ino shivi.“

2) Je smert pravizhniga sato vesela; kir vidi, de sdej je prezh nevarnost, Boga vezh rasshaliti, ne svet, ne hudizh, ne meso, nobena rezh, ga ne bo vezh v' greh sapelati mogla. —

3) Savoljo dobrih del, ktire je pravizhni v' shivlenju skupej spravil. „Blagor jim, katiri v' gospodu umerjejo.“ Skriv. rasod. 14, 13. „Dobre dela bodo pravizhne spremile.“ —

4) Je sa pravizhne smert, sato veliko veselje, kir takrat sapuste dolino foli, ino gredo v' nebesa. Pravizhni sme ferzhno rezhi s' vmirajo-zhim Jesusam: Joan. 12, 28. „Ozha! ura je pershla, sturi zhaftitljiviga tvojga sina.“ O veselje pravizhniga! Kader umira; on gre k' ozhetu, v' domazhijo, na svoj dom. — O kolikokrat ga je shejala, po nebefhkim veselju, ino sdej vidi, de je reshen, is fushnosti sveta, kir pride k' ozhetu, se sklene na vezhno s' Jesusam. „Vdrusheni ste, pravi f. Pavl. Hebr. 12, 22 — 24. v' mesto shiviga Boga; med tavshent ino tavshent angelov; v' drushino nebefhkih prebivavzov; k' Bogu, vseh sodniku; k' Jesusu, noviga testamenta fredniku: med dushe pravizhnih, katire so svoj konz dosegle.“

Le greshnik se boji svet sapustiti, se trefe pred vezhnostjo, kir ve, de ga shiba pravize boshje tam zhaka. — Ali pravizhni se smerti ne vstrashi, temuzh se she bolj veseli, kakor jetnik, kader mu bo osnanjeno, de bo spusken is tamne jezhe. **O** veselite se vši pravizhni! Kir ravno smert, bo sturila konz všimu vashimu terplenu, in pojlete is sveta, k' vashimu ozhetu, po ktirimu ste vselej sdihvali, smert bo vash dobizhik; sato pravi s. Pavl. Philipp. 1, 21. „Od sdej sa naprej je Kristus moje shivlenje, ino smert moj dobizhik.“ **Od** tistiga zbarsa, kar je Jesuf umerl, lohka vprashamo s' s. Pavlam: **I. Kor. 15, 55.** „Smert! ki je tvoje selo? — smert! ki je tvoje premaganje?“ —

Kar dusha pravizhniga na sadnjo uro veselja obzhuti, se ne da dopovedati. S. Bernard pravi, de pravizhna dusha tako fama sebe, na smertni postelji tolashi: „Hvala tebi, ljubesnjiv Jesuf! sdej imam tisto veselje, katiro sim vselej sheljela; moje veselje je popolnoma, tega ne bo nikolj vezh konza; malo popred sim se bala, savoljo mojiga svelizhanja; ino sdej je vef strah sginil; malo popred nisem vedila, ali sim ljubesni, ali sovrashhta boshjiga vredna? sdej vem, de me Bog ljubi, ino me bo vezhno ljubil; malo popred sim sdihuvala, oh kdaj bom perfhla v' moj dom, ino sdej sim tavshentkrat frezhna, kir se bom vezhno veselila!“

Zhlovek je perpravljen, tudi svojiga prijatelja sapustiti, zhe upa od druge strani veliko frezho; — koljko veliko rajshi sapusti pravizhni

kristjan svojiga narvezhiga sovrashnika, svojiga pregajnavza, ta sapelivi svet. Švet je she vselej pravizhne sanizhval. — She nedolshni Abel, je bil sanizhvan, od hudobniga Kajna; she bratji so sovrashili egyptovskiga Joshefa. Pilat, ves prevseten sedi na sodnim stolu, nar pravizhnejshi Jesuf, sdihuje od vseh posabljen, v' smerdljivi jezhi. Grefhniki so hvaljeni, pravizhni sanizhvani. Bogati mosh, sida ino stavi nove skedne, revni Lazar pobira drobtine, ktire pfam oftajajo. Pravizhni kristjan pesha, od revshine, kir mu skopéz grisljeja kruha ne pervoshi, umerje, enak s. Franzhishku Saverju, pod flaminato streho, umerje kakor Jesuf na krishu. Švet, hudobni svet, ga ne vidi, ino ga nozhe viditi. Panizh sato, pravizhni kristjani! nebodite tega shalostni, sej veste, de revniga Lazara, so nesli angeli v' nebesa, nevsmiljen bogatinz, je bil pa sakopan, v' peklenSKI bresen. Prevsetni terdrovratni Farao, je poginil, v' kervavim morju, ino Israelzi so shli v' obljudljeno deshelo, ravno tako bo pershel dan, kir bodo pokopani, sanizhlivzi v' pekel, ino pravizhni, katire svet sanizhuje, pojdejo v' nebesa. Grefhniki, ki se sdej veselé v' grehih, bodo vezhno jokali, pravizhni, katiri sdej shalujete, svoje grehe objokujete, se bote vezhno veselili; ti, katiri sdej shive v' grehih, bodo pahnjeni, v' unajne tamé; vi pa katiri delate sdej pokoro, bote vseti med boshje otroke. Vse to dela veselje pravizhni mu na smertni postelji. Sato misli pravizhni, na smertni postelji, sam per sebi s' s. Apestelj-

nam Pavlam: II. Tim. 4, 6, 6. „Jest sim se dobro vojskoval, moj ték sim dopolnil, vero sim ohranil, zato zhakam krone, katiro si ti meni pripravil, Ijubi Jesuf!“ Vidite, Ijubi moji! is tih studenzov, izvira frezhna, vesela ino mirna smert pravizhniga. Pa she bolj frezhna je sato smert pravizhniga; kir on na smertni postelji isrozhi svojo dusho Bogu, kakor Jesuf na krishu, kar bote shlifshali, v' drugmu delu mojiga govorjenja.

II.

Jesuf je na krishu umirajozh, na glaf savpil: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ Ravno tako perporozhi tudi pravizhni kristjan, kader umira, Bogu svojo dusho, ino sladko saspi. — Ena fama rezh bi utegnila shalost pravizhnemu umirajozhimu delati, postavim: Hishni ozhe, leshi na smertni postelji ino umira, per njegovi postelji, klezhi njegova brumna, bogabojezha, objokana, v' folrah vtopljena shena, okolj postelje, sdihujoce, jokajo nedolshni dobri otrozhizhi. — Veliko let, so shiveli v' Ijubesni skupej, ena dusha, ena misel, ino eno serze. On je bil njih Ijubesniv ozhe, silo tefshko, se ref od njih lozhi, k' vidi, kako mozno ga bodo pogreshali per hishi, doma. Serze se mu joka, kader jemlje flovo od svoje Ijubesnive shene, serze ga boli, kadar njo, ino svoje dobre otrozhizhe, sadni krat blagoflovi (shegna). Otrozi ino shena jokajo, ino on s' njim vred,

sato k' ima dobro serze; sato ki so shiveli v'
sveti ljubesni skupej. —

Vender pa, desiravno se obzhutlivimu zhlo-
veku sdi teshka lozhitev, je vender njegova
dusha popolnoma s' Bogom sklenjena. On pro-
si, kakor Jesus na olfski gori: „Nej se sgodi
tvoja volja.“ — Ref je, on ljubi sheno, otroke,
pa vender Boga zhesf vse. On ve, de zhlovek
ne sme prevezh navesati svojiga ferza, na star-
she, ozheta, mater ino otroke. On ve, de pravi
Jesus: „Kdor vezh ljubi ozheta ino mater, ali
otroke, ali kako drugo rezh, vezh kakor njega,
ta njega ni vreden.“ Tudi shena ino otrozi,
kir vidijo, de Bog hozhe imeti k' sebi njih ozhe-
ta, pervolijo, desiravno teshko. Shena ino otrozi
so per smertni postelji, kakor flushabniki per
altarju, kader k' maschi streshejo, ino spremeluje-
jo s' mashnikam vred, ozhetovo dusho v' frez-
hno vezhnost. Nikar ne mislite, de prevezh go-
vorim. („Jest sam sim she bil vprizho tazih
dobrih, brumnih umirajozhih starshov ino otro-
zhizhev, katiri so popolnoma v' voljo boshjo
vdani, ozhetovo dusho spremlovali v' frezchno
vezhnost, ino sim Boga hvalil, de sim se snaj-
dil per tako frezjni ino veseli smerti pravizh-
niga.“ —) Ref je, on sapusti svojo ljubo sheno,
svoje otrozhizhe, tode namest njih, dobi nebesh-
kiga ozheta, Jesusa, Marijo, angele in svet-
nike! — Pojte s' menoj, k' postelji pravizhniga
kristjana, umirajozhiga dobriga ozheta. Premish-
lujte, kako sladko ino mirno umira. Mislite si,
de saref vidite leshati na smertni postelji, v'

umiranju, takiga pravizhniga kristjana. Njegove ozhi so she bolj mertvashke, kakor shive, vender prijasno pogledajo masnika, kader pride, kir to je isvoljena ovzhiza, katira posna glas svojiga pastirja, pa tudi on jo dobro posna. Ni jo treba siliti, h' prejemanju svetih Sakramentov, ni treba rezhi, de bolesen she ni nevarna, de masnik ga je pershel le is prijasnosti objiskat. — Jest jih prosim, de me bodo ispo-vedali, de me s' Bogam spravijo, potim nej stri Bog s' menoj, kar mu dopade. Mir tebi! ga posdravi masnik, ino mir se mu smeja na nje-govim obrasu; — mu da kushniti Jesufovo britko podobo, de loshej misli, koliko je tudi nje-govi isvelizhar terpel, sa njega na svetim kri-shu, de loshej terpi, kakor je terpel njegov odreshenik? — Kdaj ste bli sadnizh per spovedi, ga prafha masnik? — ni she dolgo, ino tudi spoved od zeliga shivlenja, sim pred nekaterim leti sturil. Kaj ste od sadnje spovedi greshili? — V' molityah sim bil rastresen, dremati se mi je hotlo, pa sim se premagoval, kar sim mogel; na otroke sim bil vzhafu najovolen, drusiga nevem takiga. Ste poravnali vashe zhafne rezhi? — ste sturili testament? — Kaj hozhem testament delati, kar sim imel od vezh pre-moshenja, sim ga rasdelil per sdravju, med uboge, kar mi po smerti ostane, to nej imajo otrozi ino shena. Prav je! — povejte, — ali se kej smerti bojte? — sodbe? vezhnosti? — Kaj pak, tudi Jesuf je bil shalosten do smerti, tote

terdno upam, de kdor v' Boga upa, ne bo na vekomaj uframoten.

Kajné, ta spoved je vfa drugazh, kakor je bila nepoboljshaniga greshnika, ktiriga smo danš teden premishlovali? — **O** de bi jo shlishali! vſi tisti sarasheni obletníki, ktiri lasjo, sadnje dni pred velikanozhjo okol spovedniz, kakor de bi ob pamet shli, ino ifhejo le mehke spovednike: sato, kir se pobolshati nozhijo, ampak de le odveso ino velikanozhni zegelz dobe. **O** de bi shlishali to spoved! vſi sarasheni greshniki, ktiri brumne sato sanizhujejo, kir vezhkrat k' spovedi ino k' f. Obhajilu gredo. Ljubi moji! saj vi se ne dajte pohujshati, od takih merslih kristjanov, ktire hudobno nagnenje, sapeljivi svet, ino hudizh ujete dershi. **Vi**, ljubi moji! ozhifite le vezhkrat, s' dobro spovedjo, vafho vest od grehov; kir veste, kako nevarno je, spravo s' Bogam odlashati, — le vezhkrat k' spovedi pojte; de se bote loshej greha varvali ino dusho v' gnadi boshji bolj poterdili, — vezhkrat pravim jest, pojte k' spovedi; sato de smiram bolj zhistro ino obzhutljivo vest sadobite.

Stopimo she enkrat nasaj, k' smertni postelji pravizhniga ozheta. Al shelite, tudi Sakrament f. reshniga telesa prejeti? vprasha mashnik. **O** shivi nebeshki kruh! kako mozhno te shelim savshiti! — „Kakor shejen jelen, hrepeni h' studenzhni vodi, tako sheli moja dusha, tebe savshiti!“ — **O** Jesuf spremi me v' frezhno vezhnost! — She na tem svetu, dokler si shivel, si rad bolnike obiskoval, obishi tudi mojo dusho,

o Jesuf! — o jagnje boshje! ktiro grehe sveta odjemlesh, usmili se me! — Mashnik mu pokashe, sadnjo popotnizo, rekozhr: „Vsemi brat popotnizo Jesusa Kristusa, on nej te pred sovrashnikam varuje, ino v' vezhno shivlenje pelje!“ — od famiga sposhtovanja, do svetiga Sakramenta in shelja, ga savshiti se ves trese; — on sklene skupej svoje mertvashke roke, ino savshije, v' sadnizh, sladkost angel'skiga kruha. Poslednjih, mu da mashnik she Sakrament s. poslednjiga olja; mu pomashe s' svetim oljam ozhi, ushesa, usta ino roke; — bolnik pade v' smertne teshave ino zazhne umirati; — mertvashka farba ga preide; ozhi postanejo glashovne; usta se saprejo, ino mashnik govori: „Lozhi se brumna, keršanska dusha, v' imenu Boga Ozhetu, Šinu, ino s. Daha!“ — „Jesuf! tebi shivim!“ — „Jesuf! tebi umerjem!“ — „Jesuf! tvoj sim shiv ino mertov!“ — „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim mojo dusho!“ — Gleite, ljubi moji! kako ref je, kar pravi David: „De draga je smert pravizhniga, pred gospodovim oblizhjam;“ — njegovo dusho, nesejo angeli v' nebesa, kakor so nesli, brumniga Lazara. On pride k' Jesusu, k' Mariji, h' angelam in svetnikam. —

Kdo ismed nas, ne sheli tako umreti? — Zhe pa shelimo, se moramo sdej, sa dobro smert perpravljati, kakor sim vaf dans teden uzhil. Pridige, keršanske nauke, ne le poslushati, ampak jih tudi v' serzu ohraniti; sveto maslo vezhkrat shlisati, se postiti, moliti, s. sakramente vredno prejemati, poishite si modriga,

pametniga spovednika, odprite mu popolnoma svojo vest, rasodenite mu na tanjko stan vashe dushe; o kako veseli, lohka ino potolasheni bote vi enkrat umerli! Varite ozhi, jesika, ushef, rok ino nog, krotite hudobno nagnenje, de vaf ne bo takrat strah, k' vam bo delil mashnik sakramente umirajozhih. Šosebno fe pa vojskujte, sdej per shivljenju narbolj s' tistim hudobnim navadnim greham, ktirimu ste narbolj podversheni. Zhe te jesa, togota tako mozhno drashi, de kolnesh, sdajash, zhe se sdej ne bosh premagoval, kako jo bosh pa na sadnjo uro premagal? — Zhe sdej v' shivljenju, svojih nezhishih skushnjav ne premagujesh, kako jih bosh pa na smertni postelji premagal? — Zhe se nezhesh sdej k' dobri spovedi perpravljati, kako se bosh pa v' sadnji bolesni pripravil? — Zhe sdej svoje serze na svet navesujesh, kako teshko ga bosh, na sadnjo uro odtergal? — Kdor hozhe frezhero umreti, kakor smo dans shlishali, nej se sdej k' smerti perpravlja.

Ljubi Jesuf! pomagaj nam tako brumno shiveti, de bomo samogli tudi enkrat frezhero umreti. Dej gnado vsim nedolshnim, de ohranijo svojo nedolshnost noter do smerti. Pomagaj vsim refnizhnim spokornikam, delati do smerti stanovitno pokoro. Sbudi vse terdovratne greshnike, is spanja njih grehov, ino pelji jih s' tvojo gnado, na pot pokore, de bomo tako vse takrat, kader bo nam mertvashki pot po obrazu stal, kader bodo ozhi glashovne postale, kader bomo leshali, kakor ti ljubi Jesuf na kri-

shu, tudi mi na nashi smertni postelji, tako sdihuvali k' nebeshkimu ozhetu, kakor si ti:
Luk. 25, 46. „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ Amen.

Tretja poftna pridiga.

Kaj se vam sdi? — Oni so pa savpili: smerti je vreden.
Matth. 26.

She kar svet stoji, ni bilo tako lashnive toshbe ino krivizhne sodbe, kakerskna je bila tista, ki jo je Pilat velki petik zhef Jesusa fklenil. Na veliki zhetertik, svezher je bil Jesuf ujet, zelo tisto nozh, je bil v' jezhi sapert, v' petik sju-trej, je bil perpeljan pred Pilata sodnika, toshen, k' smerti obsojen; opoldan bizhan (gajshelan,) popoldan ob treh na krishu raspet, na kvishko povsdignjen, ino na krishu umorjen. — Tako se godi, kader hudobni, nedolshniga toshjo ino sodjo. Mi imamo postavo, so vpili obdivjani Judje, ino po nashi postavi more umreti. Sakaj pa? jih vprasha Pilat, kaj je pa budiga sturil? — Poschlushajte pervi urshoh, oni pravjo: on je smerti vreden. Pilat obgovori: smerti je vre-

den? jest ne najdem nizh smerti vredniga nad njim. Poshlufhajte drugi urshoh, Judje pravijo Pilatu: zhe ga ti ispustish, nisi cesarjov perjatel, Pilat, k' fe je bal zesarjove samere, obmolči, si roke vmije, sposna, de je Jesuf nedolshen, ga da bizhati (gajshlati), ino kir ljudstvo tako imeti hozhe, na krish perbiti. — Bolj lashnive toshbe, ino bolj krivizhne sodbe, she ni blo nikolj, kar svet stoji, sklenjena, kakor je bla ta, sklenjena od Pilata nad Jesusam.

Ali nashe dushe, ljubi moji, ne zkaka lashniva toshba, ampak resnizhna, ne krivizhna sodba, ampak pravizhna, katiro bo Jesuf, kadar se bo dusha od telefa lozhila, nad všakim posebej, ino na dan sploh sodbe, zhes naš vše sklenil. Dva pretežena poštña tvorka, smo premishlovali strashno smert, nespokorjeniga greshnika; ino veselo smert pravizhniga. Danf bomo premishlovati, zhloveshko dusho v' vezhnosti, pred boshjim sodnikam Jesusam Kristusam. Zhlovek, pravi modri v' s. pismu, Eccl. 12, 5. pojde v' hisho vezhnosti. „Na tem sveti, pravi s. Pavl. Hebr. 13, 14, nimamo stanovitniga domovanja, ampak le prihodno v' vezhnosti ishemmo.“ Mi vši, se tedej všako uro, vezhnosti perblishujemo. Glejte! to je sapopadik danashne pridige. V' pervim delu, bomo premishlovali zhloveshko dusho, v' vezhnosti, per posebni sodbi boshji Jesusa Kristusa. V' drugim delu pa, kako bo greshnik, pred sploh boshjo sodbo sojen ino preprizhan. Pravizhni Bog! katiri nozhesf smerti greshnika, ampak, de se spokori ino

vezhno shivi, dej gnado, de bomo posebno ino sploh fodbo boshjo, prav premislili, katira naš zhaka, de se bomo sa-njo sdej, prav perpravljali, dokler je she zhaf, gnada ino perloshnost sa naš. Poterpite.

I.

Duša po smerti, pred sodnim stolom Jezusa Kristusa.

Ti imash prijatele, je pišal Plinius cesarju Trajanu, sato, k' si sam prijatel. —

Potolasheni bodite vi brumni, pravizhni kristjani, katiri imate sa prijatle Mario, Angele, svetnike, sato, kir ste vi sami prijatli Jezusa Kristusa, proti vam bo Jezus usmiljen ino ljubesniv sodnik, sato, kir sdej svesto flushite, Jezusu Kristusu, vi mu sdej veselje delate, ino on ga bo tudi vam, per posebni sodbi sturil. Babilonski kralj Balthasar tega ni sturil Bogu, sato ga je sadela strashna sodba boshja. Daniel 5. „Baltasar, je poropal svete posode, is jerusalemskiga tempeljna, ino se je is hudobije posvezhenih posod, per svoji misi posflushil, tudi se je v' prizho vših drugih, norza delal, is svetih rezhi. Eni dan, kader sedi per misi, se perkashe zhloveshka roka, ino pishe na steno te besede: dokonzhano, (Mane) pretehtano. (Thekel) rasdeljeno, (Fares). Baltasar se na te besede vef prestrashi, tako, de se mu roke ino noge trefejo, sato, kir je bil vef hudoben ino pregreshen. On poklizhe preroka Danjela, ino mu obljubi kraljevo zhaſt, slato ketno na vrat,

ino bo koj tretji, v' zelim njegovim kraljestvu, zhe mu rasloshi te besede, katirih kralj ni umeti samogel. Daniel, svet boshji mosh, odgovori, nepreftrasheno kralju: twoje darove sam imej, ali jih snash enimu drugimu dati: sapisane besede ti pa vender hozhem isloshiti. — Mane se pravi, de tvojiga kraljestva ino tvojih let je konz. Thekel se pravi: ti si na vago djan, ino pretehtan, pa si prelohak. Fares se pravi: twoje kraljestvo je rasdeljeno, Medzhanam ino Persanam dano. Ino glejte, Baltasar je sgubil she tisto nozh, svoje kraljestvo ino svoje shivlenje.“ Tako je Bog sodbo s' njim spolnil. Ravno tako naf uzhi nasha s. katolshka zerkev, de bo tudi Jесuf sodil, dusho usaziga zhloveka prezej po smerti. Šveto pismo perpoveduje, de sta bila Lazar ino bogati mosh, prezej po smerti obsojena. „Lazarovo dusho so nefli, prezej po smerti, angeli v' nebesa ino bogatinzova dusha, je bila prezej po smerti v' pekel pokopana. Luk. 16, 22. Sato pravi s. Apostelj Pavl: „Zhloveku je odlozheno enkrat umreti, potlej pa fojenimu biti.“ Hebr. 9, 27. Jесuf je djal spokornimu televaju: „Gotovo ti povem, she danf bosh v' raju per meni.“ —

Srezhni mi takrat, kader bomo stopili pervizh v' hisho vezhnozi, zhe bodo nam perfhli na prot angeli, bo tud nam Jесuf milostliv. Ali gorje tistimu! katerimu prejd hudizhi, kakor angelj naprot pridejo. Oba tedej, pravizhni ino greshnik, oba bota stala pred sodbo boshje. Pred njima bo she visela pravizhna vaga, ktira bo

oba pretehtala, pravizhniga ino krivizhniga. Pravizhniga sa nebefa, greshnika sa pekel. — Ljubi moji! ko bi sdejlé, vsakatiriga is naf, vaga-
la ta pravizhna sodna vaga, ali bi ga vsdignila
v' nebefa, ali bi ga vergla v' pekel? — Ino ti-
sta ura, pred sodbo boshjo, ni vezh delezh od
vsaziga is naf, v' katiri bomo prevagani. Krist-
jani! morebiti pojdem dans teden jest, ino ju-
ter shtirnajst dni, is vas kdo, na to pravizhno
vago boshje sodbe. Te pravizhne sodne vase
boshje se more batí ne le greshnik, ampak tu-
di pravizhni. II. 5, 10. „Vsí se moremo poká-
sati pred sodnim stolam Kristusovim, de vsaki
prejme koljker je v' svojim shivlenju dobriga,
ali hudiga storil.“ — Vender pa, pravizhni sna
upati, de mu bo Bog per sodbi gnadliv ino
miloštliv, pa vender bres strahu ne sme biti,
sato kir nevé, zhe nima morebit kaziga fkriv-
niga greha, zhe ni morebiti is svoje sanikerno-
sti: kaziga greha per spovedi posabil. Dost smert-
nih grehov je, katiri se skrijejo v' majhne gre-
he, postavim: napuh, ali pa mlazhnošt v' flush-
bi boshji, se rada skrijeta, sato k' imata v' sebi
veliko drugih mejnih grehov, susebno pomanj-
kanje gorezgnosti ino veselja do flushbe boshje.
Sato opominjam vas dans: ojstro fami sebe to-
shite ino sodite per spovedi preden greste, pred
sodnika Jezusa Kristusa. Pojte v' dno svojiga ser-
za, prosite svojiga spovednika, de bo sturil s'
vasho vestjo tenjko rajtengo, sakaj, s. Janes
prav: Skriv. rasod. 21, 27. „Nizh nezhifstiga ne-
pojde v' nebeshko kraljestvo.“

Bo rekel eden ali drugi, sej je Bog usmilen, dobro posna zhloveshko slabost, tedej nemore zhloveka tako ojstro ino terdo soditi. Ja dober ino neiskonzhno usmilen je Bog, pa je tud pravizhen, on bo plazhal vafakiga po fvojim saflushenju. Ga ni greha, de bi ga nam nesamogel odpustiti, pa sato ne fme zhlovek predersno (ferbeshno) greshiti. On tezhe sa sguблjeno ovzhizo, dokler je ne najde, ino se veseli nad njo, k' jo najde. On kakor dober ozhe, sguблjene, pobolshane sinove, v' fvojo gnado sprejemle; on nozhe smerti greshnika, ampak de se spokori in shivi. — Ali na boshjo milost greshiti, je greh soper s. Duha. Torej naf opominja Jesuf v' f. Evangelji, Joan. 9, 4. „Delejmo, dokler je dan, (to je, dokler imamo zhaf) pride nozh, to (je smert) v' katiri se ne bo dalo vezh delati.“ S. Pavl pravi: Galat. 6, 10. „Dokler imamo zhaf, delejmo dobro.“ —

Bosh rekel, nepobolshan greshnik, per sodbi bo Maria sa-me profila, sej je ona perbejshalfhe greshnikov. Bo profila, pa sa nepobolshane greshnike ne, ampak le sa tiste, ki greh sapuste ino gredo is tega sveta v' resnizhni pokori; ali greshnikov, katirih ferza terdovratne ostanejo, ona ne posna, sa-nje ona ne bo profila, pa tudi ne angeli, ino nobeden svetnik boshji, kako bodo, Maria, angeli ino svetniki, sa nepobolshaniga greshnika profili? kir greshniki Jesusa sovrashjo, ino v' novizh krishajo pobedah s. Pavla, Maria, angeli ino svetniki, so popolnama, s' njim v' ljubesni sklenjeni,

njih volja je njegova volja: tedej, katiriga Jesus pogubi, tega tud Maria, angeli ino svetniki pogube.

Zhe pa ne profhnja svetnikov, ne angelov, ne profhnja Marije, per sodbi boshji greshniku ne bo pomagala, oh moj Bog! kaj pa vender bo sa-nj? — — Mifli greshnik, Bog se me bo she usmilil. Ne bo se nsmilil takrat nizh vezh, sato, kir bo preposno. Tud fvet krish, s. rane, s. reshna kri Jesusa Kristusa, ne bo takrat ne-pobolshanimu greshniku, nizh vezh pomagala, zhe pride on bres pokore v' vezhnost, sakaj takrat ne bo sa-nj, vezh gnade, nizh vezh vsmilenja, temuzh fama praviza ino ojstroft. —

Vzhimo se is tega, ljubi moi! kako drag ino imeniten je sa naš zhaf, dokler ga Bog nam da na tem sveti. — Ino vender, moj Bog! kako ga slabo ljudje obrazhajo! Vezhdel sapravlja jo ljudje zhaf, v' grehih ino v' lenobi. Sjutrej sgube, s' lenim spanjam, ino s' nezhimernim lishpanjam pred shpeglam; o poldne sgube zhaf v' nesmirni jedi ino pijazhi, v' greshnih pogovorih; svezher sapravlja jo zhaf, s' pijanzhvanjam; po simi per igrash, ino v' greshnim veselju; po leti, s' vasvanjam, ino s' ponozhno vlazhugo; pred puštam sgube zhaf, s' pijanostjo, s' plesam, ino s' nezhistostjo; v' shtirdefet danskim puštu, jedo meso bres strahu, bres vesti, nej bo opoldne ali svezher, v' petik ali v' faboto; v' nedelah ino prasnikih, sapravlja jo zhaf v' po-hujshanju blishniga, ino v' rasshalenju boshjem. Otrozhje leta sgublajo ljudje v' otrozharijah;

fredne leta v' nezhistrofti, v' golfijah ino krivizah; ino sadnjo starost, v' lenobi ino toshlivosti. Poglejte! tako nespodobno ljudje zhaf sapravljajo, namest de bi ga skerbno, v' isvelizhanje svoje dushe obrazhali ga v' grehih sgublajo. **O** zhlovek! bosh jokal enkrat pred sodbo boshjo, k' bosh vidil, de zhafa vezh ni, popravljeni kar si pregreshil, takrat bosh sdihval: o sakaj nisem bolj skerbel sa dusho, sa srezhno vezhnoft, sa vezhno isvelizhanje! oh ko bi mogel, zhaf nasaj perkлизати, is vezhnofti! ali kaj pomaga, snajdem se she v' vezhnofti, v' katiri se ne da nizh vezh dobriga sturiti, nizh vezh popravti, kar sim v' shivljenju samudil. Šodnik me she zhaka, od zeliga svojiga shivljenja, bo treba odgovor dati od sturjenih grehov, pa tudi od vsega, kar sim samudil; s' graham obloshen, brez pokore, bres dobrih del, brez kerfshanskikh zhenost, stopiti pred sodnika boshjiga, kako strashno je to. — Gleite! tako se odpro ozhi greshniku na sadnje, kader stopi pred sodbo boshjo, pa kaj pomaga? ki je she preposno, vse je samujeno.

Sato sdej, dokler imamo zhaf, gnado ino perloshnoft, skerbimo sa svelizhanje svoje dushe, sdej skerbimo, dokler she Bog hozhe pobolshanim, spokorjenim greshnikam odpustiti, dokler naf she k' pokori vabi ino klizhe dokler she Jesuf ni nash sodnik, ampak nash ozhe, nash brat, nash svelizhar, katiri mozhno shelij, de bi vse ljudje vezhno isvelizhani bili. — Kako bo pa greshnik, pred sodnim stolam, Je-

susa Kristusa, na sodni dan, toshen ino preprizhan, bom povedal v' drugim delu.

II.

Do sdej smo premishlovali dusho v' vezhnosti, pred sosebno sodbo boshjo, premislimo jo sdej pred sploh sodbo boshjo; poshlushajmo, kako bo greshnik toshen, od svojih lastnih sovrashnikov, pa tudi prijatlov, de je vezhniga pogubljenja saref vreden.

Pervi toshnik, katiri bo greshnika toshil, bo sovrashnik nashih dufh, peklenSKI satan. „Satan, pravi s. Augustin, bo spomnil greshnika na kerstno obljubo.“ Per kerstnim kamnu, je nas masniki prashal: „ali se odpovesh hudizhu? vsim njegovim djanju? ino napuhu, to je, ali nozhesh hudizhu pokorn biti, ino njegovih skushnjav poshlushat, ino si odgovoril skus svoje botre, jest se odpovem; tudi njegovim djanju, to je, vsim hudim mislim, sheljam, besedam ino deljam, s' besedo, jest se odpovem vsim greham, vsi posvetni zhafi, prasni hvali ljudi, nezhimernim oblazhilam, jest se odpovem vsimu, kar hudobni ljudje ljubjo ino ifhejo. Ako bosh vidil, de to nisi sturil, de nisi ispolnil kerstno obljubo, bosh sam preprizhan, de si po vsi pravizi, vezhniga pogubljenja vreden. —

Drugizh, greshnik bo toshen, na dan sodbe, od svojiga angela varha. Angel varh bo skasal, koliko dobrih misel je zhloveku, she v' pervi mladosti vdal, de ima varvati zhilstost ino

nedolshnoſt; koliko dobrih misel mu je dajal v' odrashenih letih, de ima premagati hudobno nagnenje; on bo pokasal, de tista bolesen, je bila opominvanje, njegoviga angela, pa se vendor, ni hotel pobolshati; de te bukve, una pridga; ta, uni spovednik, na katiriga je narajmal, je bilo sgol opominvanje, njegoviga angela varha, debi ga bil k' Bogu napeljal ino isvelizhal, pa greshnik vſiga tega ni porajtal; angel varh, bo greshnika mozhno toshil pred sodbo boshjo, de ni hotel greshne navade sapustiti, nevarne prijasnosti rastergati, de ni hotel svoj preklinvavski, klafarski jesik nasaj dershati. **Gospod!** porezhe angel varh, sturej tedej sdej s' to pre-greshno dusho, kakor je saflushila.

Tretizh, bodo toshili greshnika pred sodbo boshjo pravizhni. **Šveto pismo pravi:** **Buk. Modroſt. 5, 1 — 14.** „Pravizhni bodo greshnikam nasprot stali ino jih bodo ojstro toshili, de so jih stiskali ino njih dela odvseli. Kader bodo to hudobni vidili, bodo od strahu vſi prepadeni, se bodo zhudili, kakor so oni tako naglo, ino zhes vſe vpanje svelizhanje dofegli. To so tisti, bodo rekli fami per febi, katirim smo se nekdej posmehovali, mi neumni smo imeli njih shivljenje sa nespametno, ino njih konz sa nezhaft. **Poglejte!** sdej so perfhteti boshjim otrokam, ino so med svetnike odlozheni. Mi smo tedej pot resnize isgreshili. Mi smo se na potu krivize ino pogublenja trudili, po tefhkih potih smo hodili, na gospodovo pot pa nismo porajtali. **Kaj je nam pomagala prevsetnost?** kaj je

nam perneflo bahanje, s' blagam? vse je prefhlo kakor senza, ino kakor ladje, katira po valovih, kē splava. Ravno tako smo tudi mi jenjali biti, kmalo potim, k' smo bili rojeni, mi nimamo nobenih zhednoft, ampak v' svojih hudobijah smo konz vseli.“ —

Zhetertizh, bodo toshili greshnika, pred sodbo boshjo svetniki ino svetnize boshje, de greshnik je vezhniga bogubljenja vreden. Gotovo! bo odgovorila zela nebefhka drushba: Vredni so smerti, nepobolshani greshniki, odgovore sveti aposteljni, sato, k' so spokorjene dushe spet v' greh sapeljali ino pogubili; smert so vredni, odgovore sv. Marterniki, kir niso shiveli po veri, sa katiro smo mi kri prelili; smert so vredni, odgovore pridgarji ino spovedniki, kir smo sa-nje skerbeli, jih uzhili, jih opominovali, profili, fvarili, pa je bilo vse saltojn, nej bo tedej greshnik pogubljen, kir sam hozhe pogubljen biti. Poglej! greshnik! tako bosh preprizhan na dan sodbe, de si vezhniga pogubljenja vreden.

Bo rekel eden ali drugi, kdo me bo vender mogel preprizhati, mojih skritih grehov, pregreshnih misel ino shelja? poslushaj, svetiga Krisostoma, kir pravi: „Na sodni dan bo semlja ino nebo, solnze ino luna, dan ino nozh, zhes greshnika prizhala.“ Sonze, katiro je twojim pregreshnim stopinjam svetilo; luna katira je gledala twoje pregreshne dela, ponozhne tamote. S. Jakob pravi: Jak. 5, 3. „Tvoji plesnivi denarji, na katire imash dusho navesano,

bodo tebi naprizho.“ — Tisti krej twoje nive, kateriga si od soleda, s' golfijo pervoral, tisto shito, katiro rajshi pustish, v' shrambah konz jemati, dokler draga letna nepride, de bi ga prav drago prodal; preleshano, od molov sne-dono blago, katiro sa dobro prodajash, vse to bo prizhalo zhes te, na sodni dan. Kaj she vezh? — Poflushaj, kaj pravi, prerok **Haba-kuk 2, 11.** „Prizhalo bodo kamni is sida ino lef, s' katirim je sidanje vesano.“ **O** strashna misel! prizhalo bo kamnje, tiste preklete hishe, kir je doma vseh sedem naglavnih, devet ptujih, ino shtir v' nebo vpijozhih grehov; prizhal bo prag, tistiga hleva, tistiga poda, hrama, kuhnje, kir se je nezhisti greh dopernesil; pri-prizhale podo strehe od pohishtva; veje od ger-moja; odeja od postelj; fenze od skrivnih potov. **O greshnik!** misli, kaj bosh odgovoril sodniku **Jesusu Kristusu**, k' bosh preprizhan? —

Ino greshnik! zhe pa sid ino kamnje bode govorilo na sodni dan, misli de tudi vest nebo molzhala. „Tvoji grehi, pravi s. Augustin, bodo na sodni dan vpili, ti greshnik, ti sam si nas sturil.“ Mi smo twoje delo, bodo vpile po-hujshlive oblazhila, katire si ti nosila, nezhista pershona, **Greshnik!** kaj bosh na vse to odgo-voril. —

Greshnik! kaj bo she le takrat, k' te bodo sazheli toshiti nevernik? kaj bo? kader bodo vstali Ninivitarji, kakor pravi Jesuf: Math. **12, 41.** „Katiri bodo fodili ino pogubvali kristjan-ske rodove.“ Ja porezhejo neverniki: pravizh-

na je, o Gospod, twoja sodba, ko bi bili mi
fhlifhali tolkajn pridig, tolkajn kerfhanfskih na-
ukov, ko bi bili mi prejeli tolkajn svetih sakra-
mentov, ko bi bili mi imeli toliko gnad, toli-
ko perpomozh sa vezhno svelizhanje, kakor so
jih imeli katolshki kristjani, oh! mi bi ne bili
bogubljeni, kakor so oni s' nami vred. O sa-
voljo tega, gorje tebi, Iblansko mesto! gorje
tebi Krajnska Deshela! ko bi se bilo to godilo
na turfbkim, po nejoverfskih mestih, kar se je
per vaf godilo, per vaf pridigovalo, ino uzhi-
lo, bi bili she sdavnej turki ino neverniki dela-
li ojstro, resnizhno pokoro, ino med vami, Bo-
gu se usmili, je she tolkajn ino tolkajn terdov-
ratnih, nepobolshanih kristjanov.

O moj Bog! kaj bo vender enkrat na sod-
ni dan, kaj bomo odgovorili na vse te toshbe,
na vse to preprizhanje? — Toshniki bodo hu-
dizhi, bodo svetniki, bodo angeli varhi. Kaj
bomo odgovorili, k' naf bo preprizhala lastna
vest nashih skrivnih grehov? Oh kaj drusiga
hozhmo sturiti, kakor sdihvati, jokati, profiti
ino moliti, per tronu milosti, per nogah svetiga
krisha, na katerim visi Jesuf, nash prihodni sod-
nik, ifskati gnado in usmilenje. Sato te pro-
sim, moj zhlovek, sodi sdej sam sebe, de ne
bos h enkrat od Boga nefrezhno sojen. Nikar ne
odlashaj pokore na sadnjo uro, nikar nizh vezh
pokore ne odlashaj, de se nevtrudi nad taboj
boshja milost. Nikar ne samudi lepe perlosh-
nosti, kir sdej v' fhtirdefetdanskim postu, te Bog
k' pokori vabi. Sdej ti hozhe Bog vse grehe od-

puftiti. Morebiti bo pershel skorej zhaf, k' bosh sheel sturiti pokoro, pa jo ne bosh mogel, kir jo sdej nozhefsh, k' bi jo lohka sturil. **Šveta katolshka zerkev** sapove sdej sturiti dobro velikanozhno spoved, ino se spraviti popolnama s, rasshaljenim Bogam; sturi tedej sdej dobro, ponishno, zhistro, popolnoma, velikonozhno spoved. **Sprashuj** se zhistro, ino ozhisti svojo vest. Sgrivej, obshaluj kar si greshil, de si **Boga**, svojiga odreshenika, isvelizharja, svojiga ljubes-niviga ozhetu tolkokrat rasshalil. **Obljubi** mu per nogah svetiga krisha s' objokanmi ozhmi, de se hozhefsh saref pobolshati, greshno navado sapustiti, ino perloshnosti se ogibati, ino kar obljudišh, dershi svesto, bodi perpravljen rajshi umreti, kakor se supet poverniti ino sgu-bitu perjasnost **Jesusa Kristusa**. Pokashi twoje skrite irane **Mashniku**, de sazeli twoje od grehov raneno dushu. Trudi se potim, k' ti bo sveta odvesa, vezhne shtrafinge odysela, de s' moli-tujo, postam, almoshno, skusi poterpeshlivost, skusi krotenje tvojih pozhatkov ino greshniga nagnenja, sadosti sturish pravizi boshji, ino tako sbrishefsh tud zhafne shtrafinge. **Poglej!** to je vse, kar **Bog** od tebe terja, kar imash sturiti sdej v' shfirdefetdanfikm postu, de opravish ne le poverhi, ampak prav dobro velikanozhno spoved, zhe to sturish, se ni treba bati, ne posebne, ne sploh sodbe boshje, sakaj ona bo gnadljiva, bo vsmilena, ona te ne bo pogubila, ampak te bo vezhno svelizhala.

O ljubesnivi Jesuf! kaj ti hozhmo poveriti, sa twojo ljubesen do naf! savolj naf si ti hotel krivizhno toshen, ino k' smerti krisha obsojen biti, sato, de bi twoje toshenje nashe odreshenje bilo. **Ti** si hotel od hudobniga sodnika pogubljen biti, sato, de bi nam na sodni dan, od tvojiga ozheta vezhno shivlenje podarvano bilo. **O** Jesuf! bodi tedej nam vselej milostliv, sosebno pa na strashni sodni dan. Spomni se, ljubi Jesuf! de si perfhel is nebef, na fvet ifskat naf sgubljene ovze, glej! tukej naf imash, sej vsi gremo sa taboj. Spomni se, de savolj naf si se trudil tri ino trideset let ino jokal, sej nam gre k' ferzu tvoja ljubesen; spomni se, de sa naf imash odperte rane! **O** Jesuf! skri naf v' rane tvojiga presvetiga ino presladkiga ferza! Spomni se, de savolj naf, visish na krišu raspet, oh! nikar ne pusti naf pogubljene biti? Pomagaj nam takrat, k' bo naf vse toshilo. David je le enkrat sdihnil. **II. Kralj.** bukv. **12, 13.** „De je greshil“ ino ti si mu odpustil, sej tudi mi sdihujemo, oh odpusti tudi nam! „Peter se je milo jokal, Math. **26, 75,** k' si ga pogledal!“ sej tudi mi jokamo, oh poglej tudi nashe folse! Skleni takrat nad nami gnadljivo, milostljivo sodbo, de ne bomo pogubljeni, ampak skusi twoje svete rane, skusi twojo sveto reshno kri, skus twoje smert ino terpljenje, de bomo skusi tebe o Jesuf, vezhno svelizhani!! Amen.

Zheterta

poftna pridiga.

Ljudje bodo od strahu sahneli, kir nebeshke mozhi se bodo gibale. Luk. 21.

Nekteri ljudje, sosebno v' nashih zhasih, ne morejo ino nozhjo nekterih evangelskih resniz slishati, ino ne radi vidjo, ali pa she godernjajo, zhe shlishjo is prishnize od njih pridigovati; pravjo: ta, uni pridigar le prevezh strashi, tako, de postanejo ljudje vse nemirni, ne pokojni, pridejo v' notrajne teshave, in vse sorte zvible, ino sgube na sadnje vse veselje.

To je ref, de bres potrebe ni treba obe-niga strashiti. Pa vender, postavim: pred manoj gre slepiz, kateri nizh ne vidi, jest grem sa njim, ino ga vidim, de gre naravnost proti globoki vodi, tako, de zhe va-njo, pade, ne bo nikolj vezh ven prishel; jest ga gledam ino vidim, de zhe se she enkrat prestopi, bo va-njo padel. Ino ravno takrat ga sgrabim ino ga nasaj potegnem. Kaj se bo sato jesil ino porezhe: sakaj si me v' taki strah perpravil? mi she le more hvaleshen biti, sato, k' sim mu is nevarnosti shivlenje otel.

Sdej premislite, koliko tazih slepih kriftjanov, shivi na svetu, ke v' en dan v' grehih, kakor, de bi ne bilo ne Boga, ne nebes, ino

gredo naravnoſt v' pekel, zhe fe nasaj ne obrenejo. Pridigar, Jesuſov evangelist jim vpije na vſheſa: ſapuſti greh, ali boſh vezho pogubljen: ſlovo dej pregreham, ali pa ne boſh nikolj Bo- ga gledal. — On odpre pred njim peklenſke vrata; to jih preſtrashi, oni ſapuſte greh ino na- ſtopijo pot vezhniga ſvelizhanja. Ali ni tedej prav, de jim je pridigar strah napravil? — Ino Ijubi moji! kaj ni Jesuſ tudi ſam pridiſoval od nespokorjeniga, terdovratniga grefhnika, poſta- vim od bogatiga moſha? Luk. 16, 26. Ali ni ſam govoril ſvojim aposteljnam od strahu ſod- niga dneva? Luk. 21, 25 — 33. „Ljudje, pra- vi on, bodo fahneli, kir nebefhke mozhi fe bodo gibale, od strahu ino zhakanja tega, kar ima zhes ves ſvet priti.“ Ali ni Jesuſ ſam go- voril od vezhniga ognja? — Math. 8, 12. Od peklenſkih ſhtranſing? — Mark. 9, 47. 9, 43. Tedej morejo njegovi nameſtniki ravno tako ſturiti, kakor je ſturil Jesuſ, dobri ino Ijubesni- vi pastir. Sato hozhmo danſ ſhtir poslednje re- zhi dalej ſpremifhlovati.

Šhilishali ſte danſ teden, de kakor hitro fe bo duſha od teleſa lozhila, pojde pred fodnika Jesuſa Kriſtuſa, ino tam bo obſojena, kamer je ſaflushila, v' nebefa, ali v' pekel; vi ſte pa tu- di ſhilishali, kako mozhno bo grefhnik toſhen, na fodni dan, ino potim, k' bo tudi preprizhan, bo Jesuſ ſklenil nad njim fodbo pod njegovim ſaflushenju, ino kakor bo takrat ſklenil, tako bo oſtalo na vſe vezhne zhafe. Tudi pravizh- ni bodo v' prizho per fodbi, tudi oni bodo fo-

jeni; sato, de bodo vidili vši ljudje njih zhedenost, svetost ino dobre dela, de bodo vši ljudje preprizhani, de oni so vredni vezhniga nebeshkiga plazhila.

Gorje na dan sodbe nespokorjenim greshnikam, kader bodo stali pred sodnim stolom Jezusa Kristusa! — Nasprot pa mir ino veselje sa pravizhniga takrat kader bo prejemal od Jezusa vezhno, nebeshko plazhilo! — Savolj tega, poshlushajte kristjanj danf sodbo, katiro bo sklenil Jezus na sodni dan zhes sovrashnike ino prijatle. Popred pa she na kratkim pomislimo, kaj se bo godilo, preden se bo sodba sazhela. — Dej gnado, vezhni Bog! de s' danashnim premishlovanjam, bodo greshniki k' pokori prestrasheni, pravizhni pa potolasheni, ino v' dobrim poterjeni. Poterpite.

I.

Nash isvelizhar sodbo tako perpoveduje:
Joan. 5, 28—29. „Ura pride, v katiri bodo vši, po grobeh glaf boshjiga sinu shlishali, ino is njih p'ojdejo, katiri so dobro delali, vstajat v' shivljenje, katiri so pa hudo delali, vstajat v' obfojo.“ Strafhne snamnja se bodo pred sploh sodbo godili. „Solnze, pravi Jezus: Jan. 24, 29. 30. 31. bo otemnelo, luna bo fvetloba sgubilna, svesde bodo od neba padale, ino vse nebeshke mozhi se bodo gibale.“ Š. Janes pravi: Škriv. rasod. 20, 11. „Jest sim vidil lepi beli tron, ino tega k' je na tronu sedel; pred nje-

govim oblizhjam se skrije nebo ino semlja; pred tronam sim vidil stati shive ino mertve, velike ino male, bukve so bile odperte, posebno bukve shivljenja, ino is njih so bili mertvi po njih delih sojeni. Morje ino pokopalishia so dajale mertve is svojih grobov, ino vfaki je bil sojen po svojim shafhlushenju, ino katiri ni bilapisan v' bukvah shivljenja, je bil v' ogenj vershen.“ Kristjanje! per tem zhaftitlivim prasniku se bomo vſi takrat v' prizho snajdli. Jesuf bo poslal svoje angele s' glasno tropento, katiri bodo ifklizali skupej vſe ljudi od vſih krajev sveta. „Na buzhanje tropente vſtanite mertvi, bodo vſtali vſi is grobov.“ Math. 24, 31. Miljon ino miljon miljonov dush bo perfhlo is nebef, is viz, ino s pekla, one bodo vſele nase svoje trupla, katire so v' shivljenju imele. Veselje takrat sa pravizhne; strah sa greshnike.— Pridi ti, moje zhaftitivo trupljo! bo rekla takrat isvoljena dusha, pridi ti moj sveti tovarsh, skleni se s' manoj, de greva vshivat v' nebesa vezhno plazhilo. Svelizhane moje ozhi! katire sim pred pregreshnim pogledi vmikvale, predite, sklenite se s' manoj, sdej bova Jesuſa na vſe vezhne zhase gledala. Svelizhan moj jesik! katiriga sim krotila per jedi ino pijazhi, de niklel, klafal, opravljal, ino ga le sa boshjo zhaſt nuzala, sa svelizhanje moje ino mojiga blishniga dushe, pridi, skleni se s' manoj, sdej bosh vezhno boshjo zhaſt prepeval. Svelizhane vi moje ushesa! katire sim pred greham saperala, ino jih odperala le sa poshlushati besedo boshjo,

pridite sdej bote poflushale angeljsko petje. Svelizhane moje roke! k' ste delale vse Bogu k' zhafti, pridite, sdej bote objele vashe isvoljene brate in sestre, boshje prijatle. Tako vsa vesela se bo sklenila dusha s' telefam ino pojde v' nebesa k' Jesusu. Svetlo pismo govori: I. Kor. 15, 42 — 45 „Trohlivo telo se seje, nestrohlivo bo ustalo; hodno, kerhko se seje, zhaftilivo ino krepko bo ustalo; meseno telo se seje, ino duhovno telo bo vstalo.“ Jesuf pravi: Joan. 6, 39. „Volja njega, ki me je poslal je, de, kar jih v' me verje, obeniga nesgubim, ampak, de jih obudim posledni dan.“ — Ali, kakko shalostna bo pogubljena dusha, k' bo sagedala svoje zherno, gerdo, hudobno, pregreshno truplo. Pojdi sim, porezhe prekletu, hudobno, pregreshno truplo, k' si me v tolkajn grehov sapeljalo, pojdi s' manoj v' peklenSKI ogenj terpet ke dol vezhne matre. Miflite si, de vidite stati Jesusa v' oblaku, in pred njim sbrane vse ljudstva, kar jih je blo od sazhetka sveta rojenih, ino kar jih she bo do sodniga dné. Glejte stati vse vesele okoli Jesusa pravizhne, ino od strani stati vse savershene, nespokorjene greshnike, polne strahu ino obupanja. Pravizhni bodo na sodni dan ozhitno od hudobnih lozheni, kir hudobni jih vezhkrat niso hotli, ali so jih pa she savoljo njih brumnosti sanizhvali, sovrafhili ino preganjali. Jesuf je rekел: Math. 25, 31—40. „Sin zhloveka bo nekada, (konez sveta) na nebu v' oblakih s' mozhjo ino s' velizhaftvam sopet prishel, in vsi narodi bo-

do pred njim sbrani. Po pastirjovo, katiri ovce od koslov lozhi, bo dobre od hudobnih odlozhil. Dobre bo na svojo defnizo, hudobne na svojo levizo djal.“ „Kader bodo vidili hudobni, pravi modri: Modrost. 4, 5. Kaj se godi, bodo vſi prestrasheni trepetali, polni obupanja bodo vpili: kaj ti ſo tisti, katirim ſmo ſe nekdaj posmehovali, mi ſmo jih ſa nespametne imeli, pa ſmo bili fami neumni, ino glejte, ſdej ſo perſhteti boshjim otrokam ino ſvetnikam boshjim. — Mi ſmo isgrehili pravo pot ... vſe je preſhlo, kakor fenza.“ — Takrat ſe bodo Jeſuove besede ispolnile: Math. 25, 46. „Pravizhni pojdejo v' vezhno shivlenje, grehniki pa v' vezhno pogubljenje.“ Ta glaf bo vesel ſa pravizhne, ſhalosten ſa grehnike: Jef ſim tisti, porezhe pravizhnim, ſa katiriga ſte nozh ino dan delali, danſ vaf hozhem plazhati, ſ' nebefshkim kraljeftvam. Potim porezhe grehniki: Jef ſim tisti, k' ſte me vlahili od Anasa do Kajfesha, od Kajfesha do Herodesha, od Herodesha do Pilata: Jef ſim tisti, katiriga ſte ſ' ſvojim greham preganjali, jef ſim vam ſvete Sakramente ponujal, pa jih niſte hotli prejemati: Jef ſim tisti, katirimu ſte kervavi pot ſ' vashim grehi is teleſa preſhali: Jef ſim, katiriga ſte ſ' vasho nezhiftoſtjo tepli: Jef ſim, katiriga ſte ſ' vashim napuham, ſ' ternjam kronali: Jef ſim, katiriga ſte ſ' ponovlenjam starih grehov na krish perbijali: Jef ſim noter do danashniga dneva molzhal, in vſe voljno terpel,

ali danf je dan plazhila. Greshniki bodo v' pekel pahnjeni, pravizhni v' nebesa vseti.

Potim se bo Jesuf obernil k' hudobnim rekozh: Math. 25, 41. „Poberite se od mene vi prekleti v' vezhni ogenj.“ Poberite se, porezhe Jesuf nespokorjenim greshnikam, prezih od mene, klizal sim vaf k' febi skus pridgarje, spovednike, pa niste hotli, poberite se, jest vaf nizh vezh ne posnam. Takrat, pravi Jesuf, bodo vplili greshniki: Luk. 23, 30. „Hribi padite na naf! gore, pokrite naf.“ Sato, kir Jesuf bo takrat greshnikam tako strashen, de ga ne bodo mogli gledati. Greshnik, de se ne bosh takrat tresil pred sodnim stolom Jusa Kristusa, pojdi sdej k' njemu, tukej so spovednize, per spovedi se spravi s' Jusufam. Poglejte, tukej je jagnje boshje, katiro sveta grehe odjemlje.“ I. Jan. 29, 36. „Pojdi k' njemu, kakor sgubljen sin, ino rezi: Luk. 15, 18. „Ozhe! greshil sim v' nebo ino pred taboj, persanesi mi! — Poberite se od mene, bo reknel na dalej boshji sodnik, prezih od mene vsi nespokorjeni greshniki, prekleti ste od mene, desiravno sim sa vaf terpel, ino vmerel; prekleti ste od mojiga ozheta, prekleti od s. duha, saversheni ste od moje matere, kir po nje sgledih niste hotli shiveti, saversheni ste od vseh angelov ino svetnikov, kir po njih stopinjah niste hodili. Vi ste nesrezhni na dushi ino na telesu, poberite se prezih od mene. Pa kam, o Jesuf! kam imamo iti? „V' vezhni ogenj“ odgovori Jesuf, Math. 23, 41. katiri smeram go-

ri, pa nikdar nevgafne, smiram shge, pa nikdar ne fishge, katiri pesa truplo ino dusho.

Poberite se tedej dol, v' peklenSKI ogenj vi pogubljeni, sapri se sa njimi peklenSKA jezha, katira se ne bosH nikdar odperla. Vender pa, pugubljene dushe, poglejte she enkrat nasaj, v' vashiga Boga, v' Jezusa, katiriga ne bote nikdar vezh vidile: poglejte she enkrat nasaj v' nebesa, katire se bodo sa vami na vezhno sa-perle. Poglejte nasaj she enkrat na angele, na svetnike, vsamite sa vselej od njih flovo, sa vse vezhne zhase. — Slovo tedej svete tavshentkrat ferzhne nebesa! jest ne bom nikolj tam gori prebival; flovo tebi nebeshki ozhe! jest sam sim tebe savergel! flovo vam svetniki ino svetnize boshje, jest se ne bom nikdar veselil v' vashI frezhni drushini! flovo tebi Maria, zhista deviza! moji feshgani shnabli te ne smejo nikdar vezh mater imenovati! Slovo tebi, moj angel varih! jest te te sapustim ino grem k' hudizham! Slovo vam, ozhe, mati, spovedniki, prijatli! nikoli vezh se ne bomo vidili, vi greste v' nebesa, jest v' pekel; vi k' Bogu, jest k' hudizham, vi v' vezhno veselje, jest v' vezhno terp- lenje! Slovo tedej na vezhne zhafne! —

II.

Kakor strashna bo sodba nespokorjeniga greshnika, tako vesela bo pravizhniga. Kader bo prishel Jezuf soditi shive ino mertve, se bo obernil k' isvoljenim, ino jim porezhe ves ljubesniv:

Math. 25, 31 — 46. „Pridite isvoljeni mojiga ozheta, prejmite kraljestvo od sazhetka sveta vam perpravljeno; dokler lazhen sim bil ino dali ste mi jefti; shejin sim bil, ino dali ste mi piti, nag sim bil, ino oblekli ste me; ptuji sim bil, ino pod streho ste me vseli; bolan sim bil, ino postregli ste mi; — sterme bodo dobri rekli: gofpod! kdaj smo te lazhniga nasitli, kdaj shejniga napojili, kdaj nasiga oblekli, kdaj te ptuzza pod streho vseli, kdaj smo ti bolnimu streggli?“ Ino Jesuf jim bo odgovoril: „Karkolj ste komu she tako malimu smed ljudi storili, tako obernem, kakor, de bi bili meni storili.“ **O** kako neisrezheno veseli bodo takrat isvoljeni, k' jim porezhe: pridite po plazhilo, katiriga ste saflushili s' svojo pokoro, s' svojimi dobrimi deli, kershanskmi zhednostmi. Pridite is vojske katiro ste imeli, s' svetam, hudizham, ino mesam, pridite sdej po krono. Pridite od dela, k' ste fe trudili sa nebesa, pridite v pozhitik. Pridite is ptuje deshele, v' vasho vezhno domazhijo. Isvoljene vas imenujem sato, k' ste moji zhes vse frezhni prijatli, frezhna je vasha dufha! katira je meni flushila; frezhno je vasho truplo! katiro ste na svetu pokorili; o frezhni ste od mene, od mojga ozheta in f. duha! **O** frezheni od Marije ino angelov! pridite, posedite kraljestvo. Pridite lazhni ino shejni pravize, sdej bote nasiteni! Pridite mirni ino pohlevni, sdej bodo nebesa vasha irbshina! Pridite savoljo pravize preganjani, sdej bote potolafheni! — **Kader** bodo isvoljeni to shlifshali, bobo pokleknili

na kolena ino hvalili svojiga stvarnika, sa gna-
do svelizhanja, od veselja bodo poskakvali ino
peli, kakor David: Psalm. 121, 1. „Jest se
veselim, k' grem v' hisho svojiga gospoda.“ Oni
se vesele med saboj, kakor dobri otrozi ozjeta
nebefhkiga; „kir, skriv. rasod. 19, 7, 9. per-
fhlo je shenitvanje nebefhkiga jagneta Jezusa
Kristusa.“ Eden drugimu segajo po pratovsko,
v' roke ino si voshijo vezhno frezho. Oni se
vsdignejo proti nebesam, ravno takrat, k' se
valé hudobni v' pekel.

Kaj ne? ljubi moji! mi vši shelimo na dan
sodbe, vshivati to veselje? — prav je, sdej je
she zhaf, sdej se tedej vojskujmo, sa krono
vezkne zhasti. „Eno famo je narbolj potreb-
no.“ Luk. 10, 42, de skerbimo sdej sa sveli-
zhanje nashe dushe.

Hishni ozhe! ti se trudish, de bi obogatil
svojo hisho, nej bo po pravizi ali krivizi, pa
kaj ti bo pomagalo, ako bosh sedel na vezhne
zhase v' pekleniskimu ognju; kakor bogat mosh,
Luk. 16, 22 — 24. Kdo ti bo dal le kapljo
vode, de bi gorezho shejo pogasil? Revna ma-
ti! ti skerbish sa frezho svoje hzhere, ali kaj
to pomaga? zhe pa nima hzhi strahu boshjiga,
ako bo njena dusha na vezhno pogubljena?

Na sodni dan bo vse na svetlobo perfhlo,
takrat bodo vši ljudje vedili nashe grehe, pa
tudi sturjeno pokoro ino vse dobre dela. „Jest
bom rasodel, pravi Jezus, skrivne rezhi od sa-
zhetka sveta.“ Matth. 13, 35. „Nizh ni tako
skritiga, pravi on, Luk. 8, 17, 12, 2. kar bi

se ne rasodelo.“ Takrat se bo vse vidilo, hu-
do ino dobro. Sdej se da vse sakriti, ali takrat
bo vse rasodeto. Takrat se bodo vidile skrite
ponozhne ostudnosti, takrat se bo vidila, v' ser-
zu skrita jesa, katira sdej tebe je ino grise,
takrat bodo ozhitne zelimu svetu krivizhne sod-
be ino pravde; darila in masila; takrat se
bodo vidile krivize, tatvine ino golfije. Pershlo
bo na dan perlisvanje, sapelvanje, salesvanje,
s' katirim si nedolshnost lovil, preflepil ino v'
greh sapeljal. Pershla bo takrat na dan hinav-
ska, fariserska brumnost, svojoglavnost per spov-
edih ino sv. obhajilih, prasne, jesizhne, suhe
grevenge, ne savoljo Boga, ampak le k' sadob-
ljenju s' odvese. Pershle bodo na dan hinavske
spovedi, per katirih si nalash tako govoril, de
bi te spovednik ne slishal, de bi te ne sastopil,
si perkrival hudobijo tvojiga serza. Vidilo se
bo takrat hinavfhtvo per spovedih, per kate-
rih si se drenjal, kakor neumna shivina k' ja-
slam, s' jeso zhes druge, bres ponishnosti ino
grevenge. O kako se bo takrat greshnik fram-
val! ker takrat bo vse ozhitno, vse rasodeto,
kader bo stal greshnik s' grehi, kakor s' pepe-
lam potrefen pred Bogom, pred angeli ino
pred ljudmi.

Pa tudi, kako veselje bo sa pravizhne na-
sodni dan, k' bo vse rasodeto. Le poterplenie
imejte, pravizhni kristjani, pershel bo sodni dan,
takrat se bo ozhitno pravica skasalo. Ta-
krat bo greh sfrafan ino zhednost plazhana,
takrat bo stal Jesus na oblaku, v' svoji zhafti

sodnik, Pilat pa v svoji framoti, med peklenfskimi poshaftmi savershen. Takrat bota fedela na sodnih stoleh firfhta apostelnov, Peter ino Pavl, Nero pa kater jih je vmoril, bo stal pred njima vklenjen s' gorezhimi ketnami. Š Janes Kerstnik na defnizi Jesusa, Herodesh pa, katir ga je pustil ob glavo djati na levizi med hudižhi. Pravizhni bodo takrat med angeli ino svetniki, hudobni pa med peklenfskimi poshaftmi. Takrat se bodo svetile dobre dela ino kerfshanske zhednosti pravizhnih, kakor solnze. Šveti Pavl govori: II. Kor. 5, 10. „Vsi se moremo pokasati pred sondnim stolam Kristusovim, de vsaki prejme, koljkor je v' svojim shivljenju dobriga ali hudiga storil.“ Ino Jesuf pravi: Math. 16, 27. „Zhlovekovi sin bo v' velizhaftvu svojiga ozhetja s' svojim angeli prishel, ino bo vsakimu po njegovih delih povernil.“

O ljubi moji! ako shelte imeti na sodni dan mir ino veselje, takrat, k' bo vse rasodeto, tako sturite sdej, kar Jesuf uzhi: Math. 6, 2, 3, 4. „Ako dash almoshno, nej ne vé leva roka, kaj dela desna:“ to je, sturi dobro na tihim, enkrat bo vse rasodeto; ako temu ali unimu dash vbogejme, ker terpi vboshtvo ino pomankanje, veseli se, na sodni dan bo rasodeto, takrat bosh od Boga plazhan; ako se postish, veseli se, pershel bo dan, k' bo to rasodeto, plazhan bosh obilno od Boga; ako na skrivnim opravlash vsakdanje navadne molitve, bodi vesel, pershel bo dan, k' bo vse rasodeto, vse poverneno.

Vse bo tedej enkrat rasodeto, kar je sdej pred svetam skrito, dobro ino hudo, kakor se je sgodilo. „Sato sdej sposnajmo vse nashe skrite grehe, ne zhakajmo do sadnje bolesni, kir takrat sna prav lohka smajnkati gnade, zhaza ino perloshnosti. Nikar se spovednika ne bojte, ino ne framujte, kir niste njega, ampak le Bo-ga rasshalili.

Tedej ljubi moji! vsakiga zhaka ali frezha ali pa nefreznha sodba. Na sodni dan bomo vši stali pred sodnim stolom Jesufa Kristusa. Takrat bodo nas lozhili boshji angeli ali na desno, ali pa na levo stran. O vezhno frezjni takrat, ako bomo na desni, ako nam Jesuf porezhe: „Pridite,“ — ali gorje nam, ako bomo na levi! ako on nam porezhe! „Poberite se.“ — O Jesuf, kaj bo snavi, kir greshniki smo vši, to moremo sposnati, bres hinavshinje, ki bomo tedej stali, na desni ali na levii strani? — O kaj drusiga nam je sturiti, kakor na kolena pasti, pred nashiga krishaniga Jesusa, ino tako k' njemu sdihovati.

O gospod! nikar ne misli na grehe nashe mladosti, ino nashe neumnosti. Tvoja sveta kri ino svete rane, ljubi Jesuf! nej nam sbrishejo vse nashe grehe. Dej gnado, ljubi Jesuf, de bomo na dan sodbe, vši stali na tvoji defnizi, med tvoji angeli ino svetniki, ino shlishali te veselje besede: „Pridite isvoljeni mojga ozhetu, ino prejmite kraljestvo od sazhetka sveta vam perpravljeno.“ Math. 25, 31. Amen.

Peta

poftna pridiga.

Kdo od vas bo samogel v' poshreshnimu ognju prebivati?
kdo bo samogel v' sherjavzi obstat? Isaj. 33, 14.

Od peklenkih shtrafing je sfer tefhko veliko govoriti; pa je she veliko bolj tefhko, od njih nizh govoriti, od njih popolnoma molzhati. Zhe se od njih govari, bi se vtegnile bojezhe ferza prevezh prestrashiti, ino zhe zhlovek od pekla popolnoma molzhi, bi vtegnil hudobni, nespokorjen greshnik misfliti, de v' peklu ni vezhnih shtrafing, ino potem hudobni saref tako shivi, kakor de bi ne bilo ne hudizha, ne pekla, ne vezhnih shtrafing, dokler sadnizh po svoji smerti, sam nesrezha vezhniga pogublenja, na vse vezhne zhase terpeti more. Kir je doft ljudi, kakor med vami, mojimi poslushavzi, tam so tudi vse forte ferza. Nekteri bodo popred h' pokori sbuden, skus strah vezhnih shtrafing, katire nespokorjeniga greshnika zhakajo; drugi pa skus upanje tistiga neismirniga veselja, katiriga je Bog perpravil vsim isvoljenim v nebesih. Bog na zhudno visho zhlovec k' seb klizhe, sato, k' sheli vse svelizhati.

Dosti ljudi je na svetu tako lenih ino sani kernih, de posabijo popolnoma Roga ino nebes. Takim ljudem je treba po vseh ustih po-

vedati, de bi te sbudili is pregreshniga spanja. Zhe kdo v' te, ali uni hishi nektere kratke leta prebivati misli, jo preden va-njo, gre, dobro ogleda ino premishluje, zhe mu ne dopade, ino ni sa njega, raishi va-njo ne gre. „Kristjani! mi vsi pojdemo, pravri Modri 5, 12. v' hisho, ali frezhne, ali pa nesrezhne vezhnosti.“ Ino vender, koliko hudobnih, pregreshnih, ljudi je, katiri mislijo, de v' vezhnosti, bodo po svojih mislih le lepo prenozhvali, ino ravno sato vedno v' grehih shive. Veste, ljubi moji! de greshnik popotje naravnost v' pekel, zhe nespokorjen vmerje, gre v' pekel, ino gori zelo dolgo vezhnost v' peklu. „Kdo od vas bo mogel v' poshreshnimu ognju prebivati? prasha prerok Isaia 33, 14. Kdo bo samogel v' sherjavzi obstati?“

Jesuf Kristus, je vezhkrat od pekla ino od peklenских shtrafing govoril. Sato tudi jest, smem danf v temu shirdefsetdanskimu postu, od tega vam govoriti. Mi bomo tedej danf premishlovali: 1) de je pekel, 2) de so pekleniske shtrafinge, ino 3) de pekleniske shtrafinge bodo vezhne. Strashan je krej, v katiriga vas danf popeljem, ali nebojte se, jest vas bom spet nasaj peljal. Mi hozhmo le danf pekel, eno uro oglédovati, de bomo samogli rezhi, mi smo ga vidiли, de ne bomo po smerti na dushi ino na telesu vezhne pekleniske martre terpeli, katere zhakajo nespokorjeniga greshnika. Jest vam oblubim, ljubi moji! zhe bote danf od strahu trepetali, k' bote s' manoj ured pekleniske shtrafinge pre-

mishlovali, se bote danf teden od veselja jokali, kader vam bom od nebeshkiga veselja govoril.

Zhe bomo danf shalostni per spremishlovanju, strafnih resniz peklenских marter, mislimo, koljko je tudi Jesus terpel, na dushi ino na telelu, v' shtirdefetdanskimu postu, sosebno, k' so ga na Pilatovimu dvorishu, tako rasgajshlali, de je kosha, kosti, meso ino kri od njega kapljala, kaj se ni zeli pekel zhes njega vsdignil —

Ti pa stvarnik zhasov ino vezhnosti, vezhni Bog! pomagaj s' twojo gnado, do bo danashno premishlovanje, od pekla ino peklenских shtrafing, nashim dusham v' isvelizhanje. Poterpeti.

I.

Pekel je tisti kraj, v katerim pogubljeni, vezhne shtrafinge terpe. De je pekel, naf uzhi sv. pismo stariga ino noviga testamenta. Job. pravi: **21, 13.** „Greshniki se nesmasno vesele, ino se ravno takrat v' svojim greshnim veselju v' pekel vderajo.“ David pravi: Psalm. **48, 15.** „Kakor ovze so pogubljene v' pekel postavljeni, ino vezhna smert jih bo glodala.“ Prerok Isaias pravi: **5, 14.** „Pekel je svoj gobez shiroko odperel, de bo hudobne v' se posherel.“ Ravno tako je Jesus Kristus sam uzhil od pekla v' novim testamentu, on pravi: Math. **10, 28.** „Ne bojte se tistih, kateri samorejo truplo umoriti, dushe pa ne, ampak bojite se velikovezh tistiga (Boga) katiri samore truplo ino dusho v' pekel vrezhi. Ja jest vam rezhem, pravi, nje-

ga se bojite.“ Na drugim kraju spet tako govorit: Math. 18, 9. „Bolshi je iti s' eno roko, s' eno nogo, enim ozhesam v' nebesa, kakor pa s' obema v' pekel, v' katerim zheru vesti ne 'vmerje, ino oginj ne vgasne.“ Špet na drugim kraju pravi on: Math. 22, 13. „Sveshite hudobnimu hlabzu roke ino noge, ino ga versite v' unajne tamé, kir bo jok ino shkripanje s' sobmi.“ Sato porezhe Jesuf, Matth. 25, 14, po skleneni sodbi sveta: „Poberite se spred mene vi prekleti v' vezhni ogenj, katiri je hudizhu ino vsim hudizhovim perpravljen.“ Ino hudobni pojdejo v' pekleniske martre.

Pa kdo pride v' pekel? V' pekel pride, kdor kolj v' smertnim grehu umerje, katiri je gnado boshjo sgubil. Gorje tedej tebi, nesporokjen greshnik! gorje twojimu prekletmu truplu! gorje twoji prekleti dushi! ako ti v' grehih shivish ino v' grehih umerjesh, sakaj tebe zha-kajo grosne ino strashne pekleniske shtrafinge v' peklu. Le ene fame nebesa fo, ne dvoje. Dvoje nebesa ne morejo biti, na tem ino na unim svetu. Evangeliski bogatinz je imel nebesa na tem svetu, sato gori sdej na unim svetu v' pekleniskimu ognju. „Vmerl je bogatinz, pravi Jesuf Kristus, Luk. 16, 22, ino je bil v' pekel pokopan.“ Terdovraten greshnik! tudi ti bosh umerl, pa tudi ti bosh, kakor on v' pekel pokopan, ako greha ne sapustish, ino pokore ne sturish. Njegovo bogastvo se je v' pepel spreobernil, njegovo zhašt se je skadila kakor dim, konz je njegoviga posvetnigu veselja, na

vezhno je v' pekel pokopan. O pekel! ti strašen grob, is katiriga ni nikolj vezh obeniga odreshenja. Gorje ino tavshenkrat gorje sa vfa-ziga, kater bo v' pekel pokopan! Ino kako lahko je v' pekel pokopan biti. Kako hitro ino naglo se v' pekel pride. Zhlovek! ako si nedolshnost sgubil, moreš delati resnizhno pokoro, de peklu odidesh. Ako nisi ne nedolshen ne spokornik, tako bošh gotovo, kakor evangelski bogatinz v' pekel pokopan, v' katirim bošh terpel grosno strashno peso.

Kakfhine so peklenske fhtrafinge? —

1) Grefhnički v' peklu, s' straham ino trepetanjam v' Boga mislijo, sato k' so pahneni na vezhno od boshjiga oblizhja. Švet Pavl, II. Tefal. 1, 9. tako pishe Tefalonizensarjam: „Oni bodo terpeli vezhne fhtrafinge, v' pogubljenju, pahneni spred gospodovga oblizhja ino velizhaſtva.“ Ta fhtrafinga bo nar bolj strashna sa pogubljene, ker oni nikolj ne bodo Boga gledali, na vše vezhne zhase, ta bo hujshi, kakor vfa druga peklenska pesa. Dusha, katira je vſtvarjena, de bi Boga gledala, pa je pogubljena, strashno martro sato terpi. Oh kristjani! to je strashna pesa, uſtvarjen biti, de bi Boga vſhival, pa ga vender nikolj ne gledati. Kristjani! kdo sapopade to peklensko fhtrafingo. Pogubljena, prekleta dusha, se vedno is pekla proti nebesam povsdiguje, to de boshja mashvavna roka jo smeram nasaj peha, oh kakšen strah ino trepetanje! vef ogenj, vše peklenske posha-

sti, vse peklenfske martre niso tako strafhne, kakor je ta fhtrafsinga sa pogubljeno dusho.

Glej greshnik! ki sdej nozhefh v' Boga misliti, takrat kader greh delash, sato, de bolj predersno (ferbeshno) ino hudobno greshish. Na smerni postelj, takrat se bosh sbrihtal, v' vezhnosti bosh mogel v' Boga misliti, pa s' trepetanjem. Sdej tedej misli, kader te skufhnjavz v' greh nepeluje, Bog je per meni, Bog me vidi, kako bi mogel greshiti, ino Boga rasshliti, de ne bosh v' vezhnosti pahnjen na vekomaj spred boshjiga oblizhja.

2) Huda vest jih vedno boli ino pika! Jesus pravi: „Zheru njih vesti ne bo nikolj umerel.“ Mark. 9, 43, 45, 47. Pogubljena dusha klizhe nasaj vse minuto, ure, dneve, tedne, mesze ino leta, katire, je v' grehih sapravila, pa jih ne bo nikolj vezh nasaj dobila; to boli, to pika! — Oh sdihuje ona! sdej sim vezhno pogubljena; — ke so sdej moji greshni tovarshfi? godzi ino plesazhi, nezhisti prijatli ino prijatelze? — ke je tisti moj ljubesnivi vosizhek, s' katirim sim jest moje pohujshanje okolj vosila? sdej v' to, sdej v' uno oshtarijo, — Tiste slate ketne, katire sim okol vratu nosila? tiste slate perstane? katire sim na perste natikvala? oh to boli, to pika! — Strafhna misel! sa prekleto dushu, jest sim padla, is tovarshva, mojih prijatlov, med hudizhe, is mehke postelje v' sherjavzo, is smeha v' jok, is zhafa v' vezhnost. Oh kako lahko bi bila jest svelizhana, pa nisim hotla! vezhni ogenj! hudizhove poshafti, vam bi bila snala

odjiti, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Isvoljeni boshji! per vaf bi snala biti: vezhni Bog! tebe bi snala vshivati, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Moj stvarnik me je sa nebesa vstvaril; moj odreshhenik je sa moje svelizhanje zhlovek postal, je kri ino shivljenje dal, je hitel sa mano, kakor pastir sa sgubljeno ovzo; koljkokrat me je glas f. duha, moja vest opominovala, koljkokrat sim se tresla pred peklam, koljkokrat me je mezhila gnada boshja per pridigah, per spovedih, v' bolesni, v' nesrezhah, per smerti tega, ali uniga priyatla; kolkokrat mi je greh smerdel, brumnost dopadla, mirna vest me veselila, koljkokrat me je hotel Jesuf osdraviti, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Zhlovek, premishluj, sapopadi zhe moresh, kaj se pravi to: huda vest bo vedno preklete bolela ino pikala!

3) Greshniki so v' peklu med sgol hudimi duhovimi ino spakami; sakaj Jesuf porezhe: Math. 25, 41. „Poberite se od mene v' vezhni ogenj, katiri je hudizhu ino vsim hudizhovim perpravljen.“ Ravno kakor naf sveta vera uzhi, de isvoljeni bodo vezhno per Bogu, per Jesusu, per angelih ino svetnikih, de bodo isvoljeno drushino vezhno vshivali, ravno tako naf tudi uzhi vera, de greshniki bodo v' peklu vezhno med hudizhi preivali, de oni bodo vezhno preklete duhove sa tovarshi imeli. Poglejte, nezhisti salubljeni redobniga, pohujshliviga tovarfhtva, to bo vaf'a vezhna nesrezhna drushnja v' peklu. Vi ne bote fami, bote imeli hu-

dizhe ino preklete duhove sa vashe tovarshe. Nizhisti saljublenz! ti ne bosh sam v' peklu, tvoja mesena najemniza, bo tudi sraven tebe, tista nesramna pershona, katire nobena pridiga, nobena spoved, ni mogla od tebe lozhit, to bo tud v' peklu per tebi; pa kako? ne vezh v' perjasnosti, ampak v' sovrashtvu, is nje sladkih, medinih, perlisnjeneh tif bo oginj shvigal, is nje saljubleniga ozhesa, bodo ognjene iskre letéle. Prekleti sapeljivz moje dushe, ali si tukej, bo vpila? povej sdej ali je nezhistrof greh, kakor si govoril, de si me v' greh preflepel ino sapeljal, de si mi ukradil divishtvo, zhaft, nedolshnoft, Boga ino nebesa. Ali je bila ljubesen, kaj je bilo sovrashtvo? ali je bilo veselje, ali je bila shaloft ino britkoft? ali je bla slabost, ali je bila tvoja shivinska hudobija? Ja ja, bo odgovoril pogubljen sapeljivz, sapeljivka, ti si kriva moje nefrezhe, tvoji sapeljivi pogledi, tvoja nesramna, nalishpana, pohujshliva noshnja, tvoje perlisnjene besede, so mi serze ukradile, ino pogubile mojo dusho v' pekel. Ali si tukej, nefrehni par, bo vpila sakonska shena fvojimu moshu, ubijavz tvojih otrok, sposnash sdej, de je pekel? k' si bil napuhnjen, sim bila prevsetna; k' si imel postranske prijasnosti, sim bila nesvesta, k' si bil malovern, sim posabila na dusho ino na Boga. Ja tukej sim, ognjena kazha; bo odgovoril sakonski mosh, tukej je nash porod, nashi otrozi, tvoj malo priden sin, tvoja napzhena srejena hzhi, ti si kriva moje nefrezhe. Nefrehni starshi! vpijejo otrozi, vi ste kri-

vi nashiga pogubljenia, vasha slepa ljubesen, s' katiro ste nam vse pregledali, vashi hudobni sgledi, s' katirim ste naš pohujshali, vashi prasnoverni nauki, s' katirim ste naš popazhili, so naš perpravili v' peklenški ogenj. Prekleta ura, k' smo bili spozheti! prekleti dan, k' smo bili na svet rojeni! — Šposnate kristjani? kako strashne ino grosne shtrafinge morejo terpeti pogubljeni v' vezhnim ognju? — Od tega vezh v' drugim delu.

II.

Sraven teh shtrafing, bodo greshniki she veliko drugih hudih shtrafing terpeli. Prav na tanko nemoremo vediti, kako velike shtrafinge pogubljeni v' peklu terpe, kakor nikolj nemoremo prav dobro vediti, kako veliko veselje vshivajo isvoljeni v' nebesih, ravno tako tudi nevemo, kako neisrezheno velike so peklenške shtrafinge. Le toljko vemo; koljkor nam sveti moshje, sveti aposteljni, Jesuf Kristus, ino zerkveni uzheniki od njih povedo. §. Janes v' skrivnim rasodenju tako govori: Pekel je tisti strashni bresen, is katiriga se zhern dem ven vali, kakor is rasbeljene pezhi. On pravi: prekleti so v' ognju, kakor v' gorezhim, shveplenim jeseru.“ Skriv. rasod. 9, 2, 21, 8. „Oni terpe, pravi s. Pavl: II. Tesal. 1, 8, 9. v ognjenim plemenu vezhne shtrafinge.“ Jesuf od peklenških shtrafing tako govori: „Doli je poshreshen ogenj, doli je vezhni ogenj, katiri nikolj nev-

gafne; doli je debela tema, v' katiri je tulenje
ino shkripanje s' sobmi.“ „Doli, uzhi sadnizh
svet Augushtin: Lib. de civit. Dei c. 16. je res-
nizhen ogenj, katiri shge ino pezhe pogubljene
nam nesapopadliv.“ — Šter pa nej bo ogenj,
kakorshni hozhe, sej na temu ni tolkajn leshe-
zhe, kako peklenSKI ogenj pogubljene pezhe
ino shge, zhe jih le toliko pezhe ino shge, ka-
kor nash ogenj na tem svetu, kaj ni she to
grosno terpljenje? kakshna bolezhina je, zhe le
gorezho ifkro na golo kosho poloshimo, zhe
sam shiv ogel v' rokah dershimo, ali pa perst na
gorezhi svezhi. Kaj bi she le bilo, ko bi mogel
ti moj zhlovek, v' rasbeljeno apnenzo, ali pa
v' rasbeljeno pezh iti, kako bi se tresel, ko bi
shel v' pezh, kakshna spezheniza v' pezhi? ino
vse lete bolezhine bi le kratko térpele, v' pe-
tih, shestih minutah bi ga moglo konz biti v'
peklu pa nikolj. Ino zhe zhlovek terpi na tem
svetu, terpi le na tem ali unim dejlu svojiga tru-
pla, ali v' peklu terpi na enkrat na zelim truplu.

Jesuf Kristus nam tako perpoveduje shalost-
ni stan pogubljenih, on pravi: Luk. 16, 1—27.
„Je bil bogatinz, katiri se je v' shkerljat ino v'
tenzhizo oblazhil, ter je vsaki dan dobro ime-
nitno jedel per svoji misi. Per njegovih vratih
je leshal revni Lazar, poln ran ino bolezhin,
tako sapushen, de je shelel drobtinze, katire so
padale od mise, (nevsmileniga) bogatinza, pa
she te mu niso bile dane, le famo psi so ime-
li she vsmiljene s' njim, de so hodili lisat nje-
gove rane. Pa kaj se pergodi? Lazar umerje,

ino angeli ga neso v' narozhje Abrahamove; (to je v' nebesa) vmerje pa tudi bogatinz, ino je pokopan v' pekel. Is pekla usdiguje v' svojim terplenu svoje ozhi v' nebesa, od delezh sagleda Abrahama ino Lazarja v' njegovim narozhji. Komaj ga sagleda, milo joka ino vpije: Ozhe Abraham! nej se ti vsmilim v' ti veliki nesrezhi, poshli mi Lazara, de pomozhi konez svojiga persta v' vodo, ino saj nekolko ohladi moj rasbeljeni jesik, kir grosovitno terpim v' tem plemenu. Ali Abraham odgovoi: sin! spomni se, de si v' shivljenju prejel dobro, Lazar pa hudo, sato se sdej on veseli, ti pa terpis. Ino velik bresen je med vami ino nami, tako, de nobeden od naf k' vam, ino od vas k' nam nemore. — O neisrezheno terpljenje! —

5) Pa kako dolgo, ljubi moji! bodo mogli pogubljeni terpeti vse te strashne pekleniske martre ino strafinge? Jesuf sin boshji! odgovori, meni se neverjame. Sin boshji odgovori: „Vezhno.“ Tako on sam porezhe sodni dan: Math. 25, 41., „Poberite fe prozh od mene, v' vezhen ogenj.“ Našha f. vera naf uzhi, de kakor isvoljeni v' nebesa bodo vezhno veselje vshivali, tako bodo tudi pogubljeni v' peklu s' vezhnim terplenjam plazhovali svoje pregrehe. Nej bojo na tem svetu bolezchine ino martre velike, kakor hozhejo, enkrat resnizhno nehajo, ino s' tem fe zhlovek potolashi. Ali nefrezha vezhnost nima nobeniga konza, nobeniga veselja, nobeniga upanja. Vezhnost je pogubljenim smiram pred ozhmi, ta misel jih smeram martra.

Kaj je vezhnost, tega nemore noben zhlovek na tanjko sapopasti; shtejte, rajtejte, kakor dolgo hozhete, vezhnosti vender ne bote nikolj perkrajshali. Shefttaushent let je she preteklo, kar Kajn gori, alj je pa on sato she kej vezhnost perkrajshal? ne sa eno famo minuto; in kader bo she shefttavshent lét ino she sheftkrat sto tavshent lét goril, ali bo po temu, kaj vezhnost perkrajshal? zlo nizh, ne sa eno samo minuto, ampak vezhnost mu bo smeram ravno takо dolga, kakor pervi dan, smeram se mu bo sazhenjala, pa nikolj nehala. Kader bo pogubljena dufha toljko stotavshent lét gorela, koljker kapelz je v' globokim murju ino v' vših vodah; koljker tavshent listja v' vših borfhtih: koljker tavshent trave ino peska po zelim fvetu; koljker prahu na semli, ne bo vezhnost sa eno famo minuto perkrajshana, sakaj vezhnost bo vselej popolnoma ino zela. O vezhnost! o vezhnost! kdo te ismeri, kdo te sapopade? O Bog! pravizhni Bog! ino pogubljen bo mogel vezhno v' peklu terpeti, vezhno v' ognju, vezhno med hudizhi, vezhno preklet, vezhno od Boga lozhen. O joj! gorje ino gorje! o tavshentkrat gorje! Ljubi moji! ko bi mi vezhkrat nesrezhno vezhnost premishlovali ino Jesuove besede: Math. 7, 14. „Shiroke so vrata, shiroka je pot, katira v' pogubljenje pele, ino dosti jih je, katiri po nje hodijo. Nasprot pa: Voske so vrata, tesna je pot, katira v' shivlenje pele, ino malo jih je, katiri po nje hodijo.“ „Veliko je poklizanih, malo isvoljenih.“ Math. 20, 16.

Ali bi ne leshale te besede, kakor zentji tefhke
 na nashih ferzih? Zhe to premislimo, ali sme-
 mo upati, v' malim shtivilu isvoljenih, ali v'
 shtivilu prekletih biti? Kdor premisluje vezh-
 krat, ljubi moji! peklensko terpljenje, pazu loh-
 ka sposna, sakaj so pervi kristjani, s. Pavl, per-
 vi pufhavnik, s. Anton ino drugi minihi v' pu-
 shave bejshali ino klofhtre napolnili, lohka spo-
 sna, sakaj so vezhkrat kralj ino kralize, kakor
 s. Ludvik Franzofski kralj, s. Elisabeta ogerfska
 kraljiza, krone pred altar poloshili, ino se v'
 spokorjene oblazhila oblekli, ino so bili she
 veseli, zhe jim je svet terzjal ali terzjalka re-
 kel. Katiri premisluje vezhkrat peklenfske mar-
 tre, lahko spozna, sakaj so marterniki ino mar-
 ternize svoje shivlenje s' veseljam dali sa Jesu-
 sa, ino sa katolfsko vero. Kri prelili, kakor s.
 Nesh, trinajst let stara dekliza, s. Luzija, s.
 Agata, s. Katarina, s. Šhtefan, s. Lorenz, vezh-
 noft jim je, kakor malenski kamen na ferzu
 leshala, sato so rajshi vse sapustili, vse prestali,
 de so le peklu vbejshali, de so le v' frezhno
 vezhnoft perfhlji. Ref je, de shtivilo tazih ime-
 nitnih, shlahtnih, isvoljenih kristjanov, zhe jih
 s' drugim ljudmi permerjamo, je fila majhno.
 Perve tristo lét jih je bilo narvezh, tudi she
 posnej, od tega do uniga sto leta, ampak mejn
 nikolj, kakor v' nashih zhafih. Sato je pa tudi
 smeram pot v' nebesa voska, ino fila malo jih
 je, katiri po nje hodijo, nasprot pa, veliko jih
 je, katiri po shiroki zesti, v' vezhno pogublje-
 nje gredo. Sato se pa ne zhudim, de, zhe se

hozhe v' nashih zhasih kaka nedolshna dekliza od sveta lozhiti, ino v' kloshter iti, pravijo posvetni ljudje, de je obnorela, de nima pameti. Zhe hozhe mladen zh fvetu slovo dati, ino oblazhilo pokore oblezhi, pravijo posvetnjaki: slepz! kaj mislish? na fvetu snash frezhen biti, febi ino drugim pomagati, imash lepi um, lepe lastnosti, shkoda te je, de bi med osidjam gnil. — Ljudi, katiri takо govore, jest obshajem ino milujem, sato k' so slepi. „Ali ne veste, de nebesa veliko silo terpe?“ Math. 11, 12. Ali ne veste, de kristjan le skus krish ino terpljenje v' nebesa iti samore, ino kdor ima nebesa na temu fvetu, jih v' vezhnosti ne bo imel. Ali ne veste, de hudizh ima po zelim fvetu mreshe postavljene, v' ktire kakor ribizh, posebno nespametne mladen zh ino dekelze lovi.

Tako so svetniki ino svetnize boshje misli, nashi rajniki bratje ino sestre, sato so terpeli toljkajn sa nebesa. Kaj bi ne bilo greh, is Jесusa Kristusa, njegove matere Marije, svetnikov ino svetniz boshjih se norza delati? zhe je paro greh, sakaj jih je pa vender toljko v' nashih zhasih, katiri brumne ino bogabojezhe ljudi sanizhujejo? sato, k' jih vidijo, de shive po boshjih ino zerkvenih sapovdih, de mashnike sposhtujejo, de svete Sakramente vezhkrat sprejemlejo, de le Jесusa ishejo, de se trudijo nozhino dan, hoditi po stopinjah svetnikov ino svetniz boshjih, ali ni velik greh, take brumne, dobre, bogabojezhe ljudi sanizhovati, preganjati ino kleti!

Kristjani! veseli tedej dans bodimo, de smo bili sa eno uro v' peklu, ne sato de bi bili tam doli ostali, ampak de smo le strashno peklen-sko terplenje sposnali, de bi po smerti v' pekel ne perfhli. Greshnik! ti popotjesh naravnost v' pekel, ti si sapopaden v' starih v' nebovpijozhih grehih, shest soper f. duha, sedem na glavnih grehih, devet ptujih grehih, leti vlezhejo tebe naravnost v' pekel, zhe si v' tih sapopaden, verni se nasaj, sizer si na zesti v' peklenki bresen; sposnej svoje grehe, obshaluj jih, stori dobro spoved, delaj pokoro, de odidesh vezhnimu pogublenju, ino prideh v' nebefshko kraljestvo.

Sato vas prosim, ljubi moji; ozhifite vase dushe, od vseh smertnih grehov, pa tudi majhnih; sakaj nizh omadeshvaniga ne pojde v' nebefshko kraljestvo, dokler ne bo do sadnega vinarja poplazhano. —

Ti pa ljubi Jesuf! poglej is tabernakelna na moje posluzhavze, katire si odkupil ne s' slatam, ne s' frebram, ampak s' tvojo f. refshno kervijo. De so greshili, to sposnajo, sato svoje grehe obshalujejo, odpusti jim, sakaj ti vidish njih sgrevano ferze. — Zhe so pa she katiri tukej, de so greshniki, tvoji sovrashnniki, sa te tebe dans prosim, nebefshki ozhe, dej se jim spokoriti ino resnizhno pobolshati, usmili se jih savoljo tvojiga sina Jesusa Kristusa; fej je tvoj ljubi sin sam nam obljudil: — „karkolj bomo tebe prosili v' njegovim imenu, to nam bosb dal.“ — Nebefshki Ozhe! to te prsimo, dej nam grehe sposnati, obshalovati, de

nam jih odpuſtih, de naſ od pekla ino peklen-
fkih ſhtraſing reſhih, leto te proſimo nebefhki
ozhe! po Jeſuſu Kriſtuſu, tvojim ſinu, uſliſhi
naſ! Amen.

Shefta poſtna pridiga.

Oko ni vidilo, uho ni ſhlifhalo ino ſhe nobenimo ni v'
miſel perſhlo, kar je Bog tiſtim pripravil, katiri nje-
ga ljubijo. I. Kor. 2, 9.

Modri v' f. pismu pravi: Buk. modr. 3, 1 — 5.
„Vsaka rezh ima svoj zhaf, biti rojen ino um-
reti, biti ſmertno ranjen in osdravljen, ſe jo-
katiti ino veſeliti.“ Sato pa, k' ima vsaka rezh
svoj zhaf, smo mi ſadnizh v' pekel ſtopili, de
ſmo to ſtrahno hifho od ſnotrej ſposnali, ino
vidili, kake ſhtraſinge ino kako dolgo jih po-
gubljeni v' peklu terpe. — Gorje vsakimu tiſti-
mu, katiri ſe ke doli vdere! ſa njim ſe peklen-
ſke vrata ſa vſe vezhne zhafe ſapro tako, de is
pekla ſa njega nizh vezh odreſhenja ni. — Danſ
bomo ſpremifhlovali vezhnost nebef; kader bo-
mo nebefa ogledovali, ſe bomo v' duhu veſe-
lili, sakaj nizh bolj veſeliga, nizh bolj tolash-

niga bi vam ne mogel pridigovati, kakor od nebefhkiga veselja. Ker je doft ljudi skupej, kakor tukej med nami, mojim poslushavzam, tam so vse forte serza. Nekteri ljudje se dado popred k' pokori spreoberniti skus strashno spremishlovanje vezhniga terpljenja, katiro nespokorjene greshnike zhaka; druge nasprot popred k' pokori omezhi premishlovanje ino upanje tistiga neismirjeniga veselja, katiriga je Bog vsim isvoljenim v' nebesih perpravil. Bog po mnogih potih zhloveka k' sebi klizhe, sato k' sheli vse svelizhati. Katiriga tedej ni sbudil dans teden strah, tega nej omezhi dans upanje ino veselje.

Ali ljubi moi! meni ni mogozhe nebef, v' katirih se vesele vsi isvoljeni boshji, tako lepo, kakor so same na sebi vam popisati, kir she sam v' nebesih nikolj nisem bil, ino tudi she sam nebefhkiga veselja nisem vshival, de bi samogel vam is skufhnje od nebef govoriti. Tudi she nobeden svetnik is nebef ni meni povedati perfhel, kako se v' nebesih godi, ino ko bi sdejle tudi kaki svetnik namest mene tukej na prishnizi bil, bi ne mogel drusiga vam povedati, kakor I. Kor. 2, 9. „She obeno oko ni vidilo, uho ne flishalo, ino nobenimu she ni na misel perfhlo, kar je Bog tistim pripravil, katiri njega ljubijo; kir narmanjski kaplje nebefhkiga plazhila, veselja ino zhasti nemore sapopasti, ne sgovoriti noben jesik, ne zhloveshki, ne angel-ski. Kaj fo nebesa? kaj je nebefko veselje? to bomo she le takrat sapopadli, kader zhe nam Bog gnado da, ke gori pridemo. Nar tolashljiv-

shi, nar lepshi ino nar boljshi, kar vam od nebes govoriti samorem, je letó: v' nebesih bomo Boga gledali; — v' nebesih bomo Boga ljubili; — v' nebesih bomo s' Bogom na vse vezhne zhase sklenjeni, ino njega vshivali. —

Jest govorim dans grefhnikam ino pravizhnim; dans se bom s' obojim pogovoril. Grefhniki! vas opominjam, spreobernite se; pravizhni! vas prosim, bôdite stanovitni. Zhe po pretezhenih petih tednih vashe ferza niso ble omezhe, nej gre vam saj dans k' ferzu, kar govorim. Dobri neiskonzhno usmileni Bog! dej gnado, de bo saj danashna poftna pridiga, rodila obilno sadu v' nashih ferzah. Poterpite.

I.

Na tem svetu nemore nobeden zhlovek Boga viditi. S. pismo pravi: II. Bukyah Mojsefa 3, 2, 3. „En dan se je Bog perkasal Mojsefu, pa v' gorezhim germu. Mojsef vidi, de germ gori, pa ne sgori, stopi blishej, de bi to perkasen bolj na tanko premishloval.“ Ino glejte! Bog govari is gorezhiga germa: „Mojsef ne hodi blishej, sesuj tvoje zhevlje, sakaj kraj, na katirim stojish, je s. semlja, ino Mojsef sakrije svoje obлизhe, sato, de je samogel s' Bogom govoriti, Boga pa vonder ni vidil.“ — Na tem svetu tedej nemore nobeden Boga viditi. Miszer snamo Boga viditi, pa ne s' nashimi mesenimi ozhmi, ampak le skusi vero, ino to boshje gledanje skusi vero s. Pavl I. Kor. 13, 12.

shpegel imenuje, to se pravi: mi od Boga le toljko vemo, koljker so nam od njega tisti povedali, katiri so ga vidili. Preroki v' starim testamentu so Boga v' duhu vidili, ino sin boshji Jesuf Kristuf, katiri je bil od vekomaj per svoljimu ozhetu v' nebesih; pa tudi Jesuf zlo vsliga od nebes ni rasodel. On sam je rekел: Jan. 16, 5 — 14. „Jest imam vam she veliko povedati, to de do sdej vi she nemorete vsliga nositi ino sapopasti.“ Kdor bi hotel Boga ino njegove lastnosti na tajnko sposnati, bi bilo ravno toliko, kakor vse morje v' eno vrehovo lupino spraviti, to je pa nemogozhe. Pa ravno tako nemogozhe je, Boga ino njegove lastnosti na tajnko na temu svetu sposnati. Boga tedej gledati se pravi: boshje lastnosti, ino boshja voljo na tajnko sposnati, ino nad temu neisrezheno veselje imeti; sposnati njegovo vsligamogozhnost, dobroto, pravizo ino ljubesen, kakor je, to se bo pa she le v' nebesih sgodilo, v' nebesih, kir bomo gledali enga Boga v' naturi, ino trojniga v' pershonah, ozheta, fina ino s. duha, boshjo mater Marijo, miljon ino miljon miljonov isvoljenih boshjih. O misel, polna veselja! mi bomo Jesusa vidili, Marijo, vse isvoljene boshje, svetnike ino svetnize, katiri so vse med seboj ene misli, ene dushe, ene volje, eniga ferza. Ko bi mi samogli na tem svetu to frezho imeti, v' tem, ali pa v' unim mestu, postavim v' Rimu, v' ti ali pa uni hishi s' boshjo materjo Marijo skupej priti, s' nashimi rajnkimi starshimi, ino festrami se viditi, s' svetnikimi ino

svetnizami boshjimi se pogovarjati, katire zha-stimo na nashih altarjih, kakshna tolashba, kak-shno veselje bi nam to bilo! To vem, ko bi imeli sadost premoshenja ino sdravja, bi se pre-zej na pot k' njim podali, sato, de bi le neka-tre ure smeli per njih biti. **O** kako od ne-beshkiga veselja bi ferze nam poskakvalo, mi-slijozhim: jest sim boshjo mater vidil, Marija se je s' manoj pogovarjala. Glejte, ljubi moji! vse to veselje naf zhaka v' nebesih, velika tru-ma boshjih isvoljenih svetnikov, rajnih starshov, bratov, festra, ino otrok, katiri she vshivajo vezhno svelizhanje, ino sa naf prosijo, de bi skorej sa njim perfhli, se vidili, se objeli, ino s' njim vred bili na vezhno per Bogu.

Veselite se, ljube dushe! bodite mirne, ka-tire terpite na tem svetu sanizhovanje, prega-njanje ino vboshtvo, tam gori vaf zhaka vezhi-ni mir, vezhno veselje v' nebeshki drushini. Ve-selite se, katiri vfaki dan svesto zhastile Marijo, vashe kerstne ino birmanske patronе, bote per-fhli v' njih tovarshvo, se bote s' njim veselili, v' njih veseli drushni vekomaj; veselite se, ino bodite mirni, katiri vse is ljubesni do Boga na temu svetu terpite, sej tam gori v nebesih vaf zhaka krona marternikov v' te veseli drushni; veselite se ino bodite potolasheni, katiri sker-bitte sa zhifost, nedolshnost ino divishtvo, va-sho glavo bo lepfhala krona vshih svetih diviz, v' te veseli drushni; veselite se ino bodite mir-ni, katiri sdej obshalujete vashe grehe, ino jih pokorite, vashe plazhilo je neisrezhenno v' ne-

besih, sakaj, vi bote na vekomej v' ti drashni Jesusa vidili, ino vse isvoljene boshje.

Kaj ne? kako radi vi brumni kristjani she sdej na tem svetu gledate Jesusa pod podobo kruha v' monshtranzi, v' f. reshnim telefu, vi niste nikolj bolj veseli kakor k' se tukej pred Jesusam snajdete; oh kaj bo she le takrat! k' ga bote od obлизhja do obлизhja gledali. Boshji angeli, Kerubini ino Serafini, vse svetniki ino svetnizē boshje, katiri she Jesusa v' nebesih gledate, govorite vi dansf namest mene, povejte vi mojim poslushavzam, kaj se vender pravi Boga viditi? — V' imenu vseh isvoljenih boshjih odgovori kronani prerok David: „Oni so v' Boga vse samaknjeni, oni so tako rekozh pijani od gledanja boshjiga obлизhja.“ Š. Augushtin pravi: „Boga le en sam firtelz ure gledati, je vezhi frezha, kakor biti tavshent lejt kralj zelga sveta.“ Ino ko bi pogubljena dusha gotovo vedla, de potem, k' bo sto let v' peklu neisrezhene martré terpela, bi samogla le enkrat, kakor skus shpranjo Boga viditi, v' nebesih, bi bla neisrezheno vesela, ino potolashena. Sato je rekel lepo f. Augushtin: „Sa se si naf, o gospod! vstvaril, ino nepokojo je nashe ferze, dokler v' tebi neprebiva.“ Ravno to uzhi tudi katolshka zirkev, kir moli sa verne mertve: Bog jim daj vezhni mir ino pokoj, ino vezhna ljužh naj jim sveti, naj v' miru pozhivajo, to se pravi: o Jesus! pokashi jim tvoje sveto obлизhje, daj jim tvoje velizhastvo gledati, tako bodo na vse vezhne zhase v' tem svelizhanim gledu pozhivale. Vender pa, ne le tako pozhivale, de bi

le gledale boshje oblizhje, one bodo tudi Boga ljubile, ino to je drugo plazhilo v' nebesih, de bodo isvoljeni Boga vekomej ljubili.

Ozhi imamo, de gledamo. Ozhi so kakor dve svezhe, ino gledati se pravi, te dve svezhe pershgati, de pershgane hifho nashe pameti doft rasvetle, zhe je od sgorej rasvetljeno, ino zhe hozhimo od spodej ferzhno kamerzo, ferze ogreti, moremo lete dve pershgane svezhe vseti, de ogenj v' pezhi nashiga ferza pershgemo. Rasvetljena pamet tedej more zhloveshko ferze ushgati ino vneti, ino ta ljubesnivi ogenj, ta dobrotljiva vrozhina se ljubesen imenuje.

Ljubesen je she sama na febi perferzhna beseda. Zhe mi koga ljubimo, smo radi per njem, se radi od njega pogovarjamo, ino se s' njim vred radi vefelimo. Tako ljubijo isvoljeni boshiji Boga v' nebesih; mi v' nebesih ne bomo famo Boga gledali, ampak ga bomo tudi ljubili. „Jesusf je shel enkrat na hrib Tabor, Math. 17, 1 — 9. Ino je vzel s' faboj Petra, Janesa, ino Jakoba; na tem hribu je hotel njim nektere minute svojo boshjo, nebefshko zhaft pokasati, se je pred njim spremenil, ino njegovi obras se je svetil, kakor solnze, njegove oblazhila so ble, kakor sneg, ino glej, perkasheta se Mojsef ino Elias sraven Jesusa, ino glejte! svetel oblak njih je obfenzhil, is njega se shlišhi velik glaf, ta je moj ljubesnivi sin, nad katirim imam vse svoje dopadajenje. Kader je Peter to vidil, mu je bil hrib Tabor takò per serzu, de je rekел Jesusu: Gospod tukej je nam dobro biti, ako

hozhefh? naredimo tukej tri fhotorje, tebi eniga, Mojsefu eniga, ino Eliju eniga;“ ali Jesus tega ni hotel; ino Peter je s' shaloſtnim ferzam ſveti, boshji, nebefhki hrib Tabor sapuſtil. **S.** Auguſhtin, kader to premiſhluje, pravi: „Peter je pokufil le kaplo nebefhke fladkoſti, ino na enkrat fo mu ble vſe posvetne fladkoſti grenke. Kaj meniſh? prafha dalej, kaj bi bil fhe le Peter rekel, ko bi bil on ſmel pokuſiti popolnoma vſo globozhino tifih boshjih, fladkih tolasheb (troſhtov,) katire ſi ti o goſpod! tifim perpravil, katiri tebe ljubjo. Miſlite ſi nedolſhno, ali pa ſaref fpokorjeno perſhono, katira tako ſveto ſhivi, de kader fe ona ſnajde, poſtavim, v' zerkvi pred ſhivim Bogam, v' Sakramen‐tu f. altarja prizhjozhim ali pa doma pred f. krisham, de fe ſna tako ljubesnivo, tako ſavlji‐vo ſ' Bogam pogovarjati, kakor otrok ſ' svojim ozhetam, ona bo zhutila marſkatero uro, kako ljubesnivo Bog njen ſerze naſe vlezhe, bo zhutila, kako fe Bog ſmiram bolj ino bolj k' nje perblihuſe. Ja, zhutila bo v' svojim ferzu, de ji gorko ino vrozhe perhaja. Ona ſzer Jesusa ne vidi, ali blagor jim, katiri nevidijo, pa wonder verjejo.“ **Joan. 20, 29.** Ona ga ſizer ne more fhe ſ' svojim rokami objeti, pa vender zhuti, de je ſaref per nje, de te tolashbe ino ſnotrajniga miru, katiriga ona zhuti, ne more nobeden drugi, kakor Bog ſam dati, ino fe neisrežheno dobro pozhuti. Vidi, de v' nje molitviſki kamerzi je na enkrat vſe dergazh; vzherej je blo vſe tamno, ino danſ, k' moli ino premiſhluje, je ſvetli dan. **Sveta bridka martra, podobe mate-**

re boshje ino drusih svetnikov se ji sde, kakor shive, ona se nizh ne boji svojiga sovrashnika; nje je ravno tako v' nje hramu, kakor v' zerkvi, kakor je bilo s. Petru na hribu Tabor, ona mifli, de od molitve ino svetiga premishlovanja ne bo mogla nizh vezh nehati, ino se more tako rekozh po sili od Jesusa lozhiti.

Sej se ve, de to obzhutljivo ljubesen imajo tudi saref poboshne dufhe le malokrat ino ne dolgo zhafa, de bi bile s' Jesusam na tem svetu, kakor v' nebesih sklenjene. Mi smo na tem svetu, kakor v' kalni lushi, ali pa na mokrim kraju, kjer mokri veter rad potegne ino ugafne ogenj boshje ljubesni, kateriga se trudimo v' nashih ferzih ushgati, sato, k' je moker. Ino nekteri dan, zhe se zhlovek tudi trudi ino trudi, vender nozhe v' nashih ferzih oginj boshje ljubesen goreti, vse nashe sdihovanje ino vfa nasha molitev je, kakor suha flama, katira nizh sherjavze ne sturi, katira bi oginj boshje ljubesni pershgal, to je saref sitno, de ravno per molitvi zhloveku nar raj nepotrebne mifli v' glavo hodijo, zhafne ino prasne skerbi gredo nam tako per nashi s. andohti na misel, kakor de bi desh ino sneg shel, sato dostikrat vse mersli od Jesusa domu pridemo. Nozhem ravno rezhi, de brumne dufhe sato she greshe, sej jim je she to sadost hudo, de k' Jesusu hrepene, pa do njega nemorejo, de se jim nerodni svet v' prizho Jesusa po sili v' glava tlazhi, uzherej so ble vse isvelizhane, ino danf morejo spet toljkajn suhote ino skushnjav terpeti. Vender pa, zhe tudi to obzhutljivo ljubesen, s' Jesusam

brume dushe na tem fvetu le nekatere minute v' ferzu obzhutijo, se lohka rezhe, de so one faj tisti sirtelz ure s' Jesusam v' nebesih ble. Kar se pa tukej le nekatere ure ali minute pokashe, to v' nebesih vezhno terpi. V' nebesih te ljubesni hudobni fvet ne more brumnim dufham nizh vezh vseti, sakaj v' ferzah isvoljenih se boshja ljubesen nizh vezh vnema ino ne vshiga, ampak vedno gori. „Tam gori v' nebesih, pravi f. Augustin, se mladost nikolj ne postara, sdraje nikol ne omaga, ljubesen nikolj ne ugafne, ino shivlenje nikol ne neha; temu nebeshkimu veselju bo le famo to she manjkalo, namrezh Boga, katiri nam zhes vse dopade, katiriga zhes vse ljubimo, tudi na vezhno s' njim sklenjeni biti ino ga vshivati.

II.

Kar meni dopade, ko pogledam, tudi shelim, ino ljubem, ino kar ljubem, tudi shelim smeram imeti, ino kader imam, ino se v' tem frezhniga zhutim, bi rad smeram imel ino obdershal. Ino glejte, ljubi moji, to se bo v' nebesih sgodilo, mi bomo v' nebesih skorej tako frezjni kakor Bog, sato kir bomo, kakor otrozi, na vse vezhne zhase per nashim ozhetu. „Mi bomo per njemu,“ pravi f. Janev v' skrivnim rasodenju I. 3, 2. „ino on bo per naf, mi bomo njegovi isvoljeni otrozi, ino on bo nash ljubi ozhe, mi ga bomo vidili, kakor je.“ O veselje! isvoljenje dushe, v' katirimu se ona topi, kir misli, tedej ne bom nikdar umerla, vezh-

no bom s' mojim Bogam fklenjena, shivela vezhno frezhno, vezhno svelizhana. Bo preteklo miljon ino miljon tavshent let, mojiga veselja vender ne bo nikdar konz. „Ja, pravi modri v' f' pismu: 5, 16. pravizhni bodo vezhno shiveli.“ Glejte! brumne dushe, kaj vaf zhaka sa brumnoft, dobre dela, ino kershanske zhednosti.

Sato se nizh vezh ne zhudim, de so svetniki ino svetnize boshje raj vse prestali, kri prelili, de so le popred imeli vpanje, Jesusa gledati, ljubiti ino ushivati. S. Ignazius marternik Antjohenski shkof, kader je shlishal, de je fklenil zesar Hadrijan, de bo savoljo vere divjim sverinam v' jed vershen, se je neiskonzhno veselil, pa le to je Boga profil, de bi ga levi prezej stergali, kader jim bo vershen. Ino, k' je posnej svedil, de kristjani v' Rimu so fklenili sa njega profiti, de bi mu shivlenje ohranjenno bilo, je bil sato silno shalosten, on se usede ino pishe rimskim kristjanam, de bi vender tega ne sturili, kir she komaj zhaka, Boga v' nebesih gledati, ljubiti ino vshivati. On pravi: (Epist. s. Ignatii ad Romam.) „Sej mi nizh bolshiga ne morete sprositi, de bom jest kri sa Jesusa prelil, sahvalite tedej Jesusa, de hozhe Sirskiga shkofa juter per febi v' nebesih imeti: Moji perserzhni bratje! jest nizh drusiga ne ishem, kakor Jesusa, katiri je sa-me umerl, katiri je same pokopan bil, ino je na tretji dan od smeriti vstal. Moji ljubesnivi bratji! lepo vaf prosim, nikar mi v' nebesa ne branite; shiv vam pishem s' mojo lefno roko, sato, k' sa Jesusa is ferza umreti shelim. She sdej shlishim Je-

susa, de moji dushi pravi: Ignazi! pridi ti k' tvojmu ozhetu v' nebesa.“

Tako je, ljubi moji kristjani, shelel Ignazi, priditi k' svojimu namenu, k' Bogu v' nebesa. Kdor je le enkrat v' svojim premishlovanju od nebeshkiga kraljestva, ali pa per prejemanju s. Sakramentov tudi le en sam firtelz ure s' duham v' nebesih bil, ino je Jesusa le kakor v' shpeglu vidil, ta more sheleti ino hrepeneti, skorej ino skorej per Jesusu v' nebesih biti.

Ljubi moji! odkrito ferzhno morem sposnati, de se sastojn dans trudim dopovedati, kaj se pravi: isvoljeni boshji v' nebesih Boga od oblizhja do oblizhja gledajo, ljubijo ino ushivajo. Meni se skorej dans ravno tako godi, kakor se je godilo enkrat s. Augushtinu, kader je hotel pisati, se mu na enkrat Hieronim perkashe v' nebeski zhasti, kir je bil umerl ravno pred nekaterim dnem, tote Augushtin tega ni vedel, Hieronim se mu tedej perkashe, ino ga ogovori s' tem besedam: kaj ifhefh? Augushtin! kaj mislifh zelo morje spraviti v' eno majhno posodzo? — Kaj ne? tvoje oko bo vidilo, kar she niso vidile zhloveshke ozhi; tvoje uho bo shlifhalo, kar she niso shlifhale zhloveshke ushesa, pusti, ne podstopi se kaj taziga, kar ti ni mogozhe, nikar ne ifhi na semlji, kar se le v' nebesih najde, rajsh se trudi, skorej ke gor v' nebesa priti. Od te perkasni pishe Augushtin svojmu prijatlu s. Zirulu, ino pravi: „Jest sim zhutil per te perkasni s. Hieronima takо veselje ino tako ferzhno sladkost, de sim shelel ino Boga profil, ko bi bilo mogozhe tisto mi-

nuto svet sapustiti, de bi bil le samogel en sam dan vshivati nebefshko veselje, katiriga pokufshnja mi je od Hieronima rasodeta bila.

O sato je sdihval kraljevi prerok David, ino je rekел: Psalm. 41, 3. „Kdaj bom vender pershel ino se snajdil pred tvojim oblizhjam, o gospod!“ — **S**ato je sdihval s. Pavl: Rom. 7, 24. „**O** jest revni zhlovek, kdo bo rastergal saveso mojiga umerjozhiga trupla, de se snajdem popred per tebi, moj Bog!“ —

Ljubi moji kristjani! kaj nam ne bo nebefshko veselje zlo nizh per serzu? ali nas bo she smeram motilo posvetno veselje ino otrozhje kratkozhasnosti? Slovo tedei dejmo sapeljivimu svetu, mesu ino hudizhu; tam gori v' nebefih, ker nas zhaka Jesuf, Maria, angeli ino svetniki, tam gori so sakladi (shazi), katirih nobeden tat ne ukrade, tam gori je tisto veselje, katiro ne bo nikdar minulo. Nikar ne bodimo tedej tako slepi, de bi tisti sedesh, katiri je nam pripravljen v' nebefih enimu drugimu pustili. Ko bi mogli sto ali tavshent lét sa nebesa delati, kaj bi ne bilo to truda vredno, ali Bog hozhe le nektere dni, namrezh, dokler na svetu shivimo. Ljubi moji! le spomnite se vezhkrat lete resnize, de mi bomo po smerti vezhno shiveli, tedej skerbimo sdej sa dobro vezhnost. Mi bomo vezhno v' nebefih shiveli, tedej ne porajtejmo zhasniga terpljenja. Mi bomo vezhno shiveli, ne bojmo se smerti, katira nas bo is tega sveta v' nebesa spelala. Mislimo vezhkrat fami per sebi: Gospod, de bomo le po

fmerti vezhno per tebi v' nebesih, nam je she sadost, le tukej reshi, tukej pezi, tukej sekej, nikar ne sanefi, de bomo le enkrat per tebi v' nebeſih, de bomo le tebe **Boga** gledali, ljubili ino vshivali na vſe vekomej.

Tedej, ljubi moji! mi smo v' tem shtirdefetdanskim ſvetim, poſtnim zhasu delgo, pa ſaref potrebno popotvanje ſturili. Pervi teden smo ſhli v' hiſho fmerti. Mi smo ſofebno dolgo zhaſa ſtali per fmerti umirajozhiga, nespokorjeniga grefhnika. O frezhni vſi tisti! Ito tavshentkrat, katiri ſte koj per pervi poſtni pridigi vafhe grefhne navade ino blishne perloſhnoſti ſapuſtili, raſtergali ſovrashtvo, ino ſe ſpravili ſ' vaſhim ſovrashnikam, dali naſaj ukradene ali pa pergolfane rezhi, povernili blishnimu dobro imé ino poſhtenje. Ali gorje vam grefhnikam! zhe niſte tako ſturili, vaf zhaka ſtrahna fmert, katira je ſadela prekletiga apostelna Judesha Ifhkarjota.

Drugi teden smo ſtopili k' poſtelji pravizhni ga umerajozhiga. Mi smo vidili, kako veſelo on umira, kakor Jefu na krihu. Pravizhne duſhe! nedolſhne ino tudi ſpokorjene, takia fmert vaf zhaka, ako bote do konza vaſhiga ſhivlenja ſtanovitne. —

Per tretji ino zheterti poſtni pridigi smo ſtali pred ſodnim ſtolam Jefusa Kriftufa, dva-krat; per ſofebni ſodbi ſe je mogel vſaki na vago uſefti, kako teshik de je, ali je odvagan ſa nebesa med isvoljene, ali ſa pekel med pogubljene. Drugizh, per ſploh ſodbi ſo perfhli vſi mertvi ven is grobov, ino mi smo Jefusa

vidili priditi dol, katiri je nas vse v' dve trume rasdelil, ino je vsaziga, kakor je saflushil, na desno ali na levo stran postavil, ino je sappovedal angelam, de imajo pelati perve v' nebesa, druge v' pekel pahniti. — Poslednizh peti ino shesti teden smo shli vši skupej v' pekel ino v' nebesa, de smo se preprizhal, de Bog je neiskonzhno pravizhen, kir terdovratne greshnike vezhno v' pekel pahne, pa tudi neiskonzhno usmiljen, kir nedolshne ino spokorjene greshnike k' sebi v' nebesa vsame. Ljubi moji poslushavzi! jest sim vam v' tem shtirdefetanskim poftnim popotvanju vse pokasal, samo to bom she vam prihodni petik, zhe mi Bog sdravje da, povedal, koliko je Jesuf sa nashe isvelizhanje na krishu terpel, ino kako je umerel; vi pa sdej svolite, kar hozhte, nebesa ali pekel. Jest hozhem vsaki dan sa vaf per f. mashi moliti, vaf pa tudi prosim, vi same molite vsak dan, de bomo vši skupej pray ino dobro isvoljili. Bogajte, ljubi moji! opominvanje f. Duha, katiri pravi: „Zhlovek, spomni se per vših svojih delih na shtir posledne rezhi, ino ne boš nikolj greshil;“ ne bote nikolj vezh nobeniga greha sturili.

Tebe pa, ljubi Jesuf! katiri si sa nas terpel, umerl, ino kri prelil, tebe prosim sa moje sveste poslushavze, dej nam vsim skupej na tem svetu, v' pravi resnizhni pokori shiveti ino umreti, po smerti pa v' nebefshko kraljestvo pridti, tebe tam gori, ljubi Jesuf! gledati, ljubiti, ino vshivati zelo dolgo vezhnoft. Amen.

Sedma postna pridiga.

Od sheste ure do devete je postala tma po zelim svetu, ino ob deveti uri je Jesuf umerel. Math. 26.

Danashni dan je tako shalosten, de vsaki lohka sposna, de dans obhajamo terpljenje, smert ino pogreb nafhiga lubesniviga odreshenika Jezusa Kristusa; — zerkev je vfa tamna; — tabernakel do kraja odpert; — altarji vsi oropanni. V' zhernih oblazhilah pridejo dopoldan mashniki k' altarju, ino padejo ke pred altar na svoji obras, ino objokaje premishlujejo Jesufovo smert.

Dans tedej, veliki petek ravno ob tem zhasu, ob tretji uri je sin boshji na krishu med dvema rasbojnikama sunej Jerusalemskiga mesta na gori Kalvarji sa nafhe odreshenje umerel, ino svojo dusho v' roke ozheta nebefhkiga isrozhil. — Strafhno zhudne rezhi so se po njegovi smerti godile; od sheste ure do devete, po nafhi navadi od dvanajstih do treh popoldan, k' je Jesuf na krishu umeral, je po zelim svetu velika tamá postala. Vse ljuzhi na nebu so takrat, k' je sin boshji umeral, ugasnile, ne sonza, ne lune, nobene svesde ni blo nizh vezh vidiți, dan je v' nozh spreobernjen bil. Berishki hlapzi, katiri so bili popred tolkajn ferzhni, se vši trefejo. Sodnikam, katiri so Jesufa popred k' smerti obsodili, ferze tolzhe ino trepeta, kir

strashno ino zhudno se jim vidi, de na enkrat
is svetliga dneva, tamna nozh postane. — Ljud-
stvo stoji vse prestrasheno, kakor pred hudim
vremenam, kader prav treska ino germi, ino
gleda, kaj bo? Šveti Dionis, narinjenitnishi sves-
doglediz tistih zhasov, sposna is svoje uženosti,
de solnze nemore nikolj tako merkniti, savpije
she v' svoji judovski slepoti: „ali more terpe-
ti stvarnik nature, ali pa more pohishtvo zeli-
ga sveta konz vseti.“ — Ja, ljubi moji, saref ter-
pi stvarnik nature, ali ne le terpi, — sazhudi se
semlja ino nebo, Bog umira na krishu!! — Vsih
devet korov Angelov shalujte, nash Bog umira
na krishu!! — vsi ljudje ino vse stvari shaluj-
te, Bog umira na krishu, ino sfer is ljubesni
do greshnika!! — Bog umerje, de bi greshnik
vezhno shivil. **O ljubesen! ljubesen!!! —**

Kristjani! pojmo tudi mi dans na goro Kal-
varja, ino mislimo de vidimo pred saboj Kri-
stusa na krishu visiti, na pol shiviga, ino na
pol mertviga, ino premishlujmo te dve resnici,
Jesuf terpi na krishu: perva resnica. Jesuf
umerje na krishu; druga resnica. Jesuf! daj
meni gnado sa twojo zhaſt spodobno govoriti,
daj tudi mojim poslushavzam gnado, samerk-
ljivo ino koristno me poshlushhati. Preden sazh-
nem, prosim sa radovoljno poterpljenje.

I.

Poglejte kristjani tujej na krishu perbitiga
nashiga svelizharja; — njegova glava je s' ter-
njam rasbodena; — njegovi obras je bled, ves

prepaden; — njegove svete roke ino nogo so s' shebli na krish perbite; on visi tri ure na kri-shu v' nesnanih bolezhinah, shebli rasganjajo saksebi njegove rare, po krishu tezhe s' nje-govih ran f. kri; okol ino okol krisha je vse polno ljudi, ino gledajo to shalostno, pa tudi strashno pergodbo.

Pisarji ino fariseji se vstopijo pod krish, ino se norza delajo is Jesusa, se mu posmehujejo ino pazhijo, ga kolnejo, rote, ino v' njegovi obras plujejo, v' njega upijejo: drugim je pomagal, sam sebi nej sdej pomaga zhe more, nej stopi dol is krisha, zhe je sin boshji. Jesuf, kakor sin boshji, bi bil snal sapovedati: odpri se semlja ino poshri moje sovrashnike, ognjene strele pobite jih, kir je bil pa polni ljubesni ino milosti, se zlo nizh ne mashuje nad svojim sovrashnikam, katire vidi stati pod krisham, se mu pazhitи ino posmehvati, kakor dober, ljubesniv ino usmiljen prijatel se sadershi prot njim, se oberne proti nebesam, moli ino prosi tako nebeshkiga ozheta sa-nje: Luk. 23, 35. „Ozhe! odpusti njim, fej ne vedo kaj delajo;“ to je, sanesi, odpusti tem, katiri so mene na krish perbili ino umorili. Zhe je kdo tukej med nami, de ima piko do tega ali uniga, ali ne pervoshi dobriga ozhesa, tega jest prosim skusi kervave rane Jesusa Kristusa, nikar nej mu v' greh ne shteje. — Vidite, ljubi moji! tako se tudi mi proti nashim sovrashnikam sadershimo. Kader naf drugi opravlja, kakor so Jesusa, molzhimo, kakor je on molzhal. Kader naf drugi rasshaljo ino sanizhujejo, nepovrazhujmo hu-

do s' hudim, kader naf kolnejo. Jesuf, kader je terpel, se ni jesil. Tudi ti moj kristjan se ne jesi ino ne kolni svojiga blishniga. Odpustimo eden drugimu is ferza, kakor je Jesuf nam nashe grehe odpustil; ljubimo eden drusiga, kakor je Jesuf naf Ijubil, tako bomo vredno prejeli sveto reshno telo Jezusa Kristusa per s. Obhajilu. Zhe pa mi eden drugimu ne odpustimo, tudi Bog nam nashe grehe ne bo odpustil.

S' Jesusam vred sta bla dva rasbojnika kristiana, Math. 27, 33, dva tolovaja, oba sta bla sizer hudobna, pa uni na levizi she bolj, kakor ta na desnizi. Na levi strani je bil menim, de kaki star v' grehih sarashen hudodelnik, ta Jezusa saframuje ino preklinja. On pravi: Luk. 23, 39. „Zhe si ti Kristus, pomagej sam sebi ino nama!“ Na desnii strani pa mislim de je bil kaki mladenzh, v' mladosti sapeljan, leta leviga svari ino mu rezhe: Luk. 25, 40. „Kaj se tudi ti Boga ne bojish? glej mi dva po pravizi plazhilo sa naju dela prejemava, leta pa ni nizh hudiga sturil; po tem se oberne k' Jesusu, ino mu rezhe: spomni se name, kader prideš v' paradish.“ Jesuf, k' ga vidi sgrivaniga ino pobolshaniga mu rezhe: Luk. 23, 43. Resnizhno ti povem, she dans bosk per meni v' paradishu.“

Poglejte greshniki ino greshnize, kako neisrezheno dober ino usmilen je Jesuf do pobolshanih greshnikov. Desiravno je bil Dismas ubijavz, puntar ino pregreshen zhlovek, mu wonder Jesuf savoljo njegoviga sgrivaniga ferza vse grehe odpusti ino nebeshki paradish oblubi.

Greshnik! katiri svoje grehe sposnash ino obshalujesh, premisli dans prav dobro, kako neisrezhena je milost boshja, tam, kir je veliko greshov, je gnada boshja she vezhi. — Bog nozhe smert greshnika, ampak de se spokori ino shivi. — Jesuf ni pershel, sveta sodit, ampak greshnike spreobernit. — Misli, kako ljubesni vo je Jesuf s' greshnikam ravnal, — kako milostljivo je Petra pogledal, Luk. 22, 61, — kako prijasno Magdaleno sprejel; Luk. 7, 44 — 49, — kako milostljivo sgrivano preshestnizo v' svojo gnado vsel, Zah. 8, 7 — 12. ino kako veselo je rasbojnika na krishu ushlishal na sadnjo uro, mu rezhe: Danf bosh s' manoj v' paradishu. Pobolshani greshnik ne obupaj nad velikim htetilam tvojih greshov, glej rasbojnik sadobi gnado, saupaj, tudi sa te je she milost boshja, le sposnej svoje grehe, le zhilsto se jih spovej, le obshaluj jih s' ljubesni do Boga, ne sturi jih nizh vezh, tudi tebe bo Jesuf v' svojo gnado vsel, pa le nizh vezh pokore ne odlašhaj, ako hozhesh, de bo po smerti tebe Bog, koker njega vsel v' paradish. Le en sam, pravi f. Augustin, namrežh desni rasbojnik, je na sadnjo uro odpuschanje sadobil, od katiriga nam pove f. pismu, pa le en sam, sato de nobeden ne obupa, uni na levizi je savershen, sato, de bi nobeden ferbeshno ali predersno na boshjo milost ne greshil.

Maria, Jesusova mati, ino Jesusovi ljubleni uzhenz, f. Janes ita itala stanovitno pod Jesusovim krisham. Jesuf pogleda Marijo, ino ji s' ozhmi v' f. Janesa migne, rekozh: Jan. 19, 26.

„Poglej, ta bo sa naprej tvoj sin!“ Potém Jesuf s. Janesa pogleda, ino mu migne s' ozhmi v' Marijo, rekozh: „Poglej, ta bo sanaprej twoja Mat.“

Jesuf ni le famo v' shivlenju svojo mater Ijubil, ino sa-njo skerbel, ampak tudi she na sadnjo uro jo je Ijubil, ino sa-njo skerbel. Šhlifsheh sin? Šhlifshesh hzhi, Ijubi tudi ti twojga ozheta, twojo mater noter do smerti, ne le v' mladofti, ampak tudi v' starosti, dokler jím smert ozhi satisfne, sosebno pa jím sturi dobro v' njih sadni bolesni, ino tudi she po smerti jih Ijubi, ino v' zhasti imej. „Vi otrozi, katiri ste she fami v' sakon stopili, pravi s. Tomash, katiri ste she sarozheni, pa vonder she starfhe imate, vi ste dolshni vezh ljubiti vashe starshe, kakor pa vashe otroke.“ Sakonfki sin! sakonska hzhi! ti si dolshna popred dati twojmu ozhetu, twoji materi kof kruha, kakor pa twojmu otroku. Narpopred, pravi s. Hieronim smo dolshni ljubiti Boga, potim nashe starshe. Odrašheni sinovi ino hzhere! skerbite sa vashiga stariga ozheta, staro mater, ne pustite jih v' pomanjkanju. Ne rezite nikolj starfham, vi nizh ne saflushite. Šin! hzhi! kaj si pa ti saflushila do sedmiga, 3, 9. ali pa 10. leta. Dejte jím potrebno jed, pijazho ino oblazhilo.

Sosebno pa, odrašheni sinovi ino hzhere! ne sapustite nikolj v' bolesni vashiga ozheta, vasho mater. Vezhiga miru ino tolashbe nima bolni ozhe, bolna mati, kakor zhe vidita, de sin, hzhi jím fama stresheta, jih tolashita ino skerbita, de starfham nizh ne manjka. Odrašheni sinovi ino hzhere! skerbite, de bodo va-

shi starfhi: ozhe, mati v' pravim zhasu prevideni s' svetmi Sakramenti. Odrašheni sinovi ino hzhere! skerbite tudi she sa vafhe mertve starfhe. Gorje! tistim sinovam ino hzheram, katiri svojim starfham zlo smert shele, se nad njih smertjo vesel, katiri godernjajo, ali jih pa she preklinjajo, de so jim premalo sapustili. Gorje! tistim, katiri ozhetovi ino materni testament overshejo, se sa erbfhine praudajo ino preprirojo, ino revne dushe svojih starshev leta ino leta v' vizah terpeti puste; to je smertni greh. S. katolshka zerkev je sapovedala, de tisti otrozi, sinovi ino hzhere, katire shtiftenge f. mashe, ali, kar so drusiga starfhi v' testamentu sa njih dushe dopolniti sapovedali, odlashajo, imajo v' zerkveno pano postavljeni, ino ne na shegnani britof pokopani biti. Sinovi ino hzhere! dobro to premislite, slasti vi, katirih starfhi so she vam odmerli, ino v' vezhnost fhli, ino vam take dolshnosti sapustili. S' tem konzham pervi del, preden drusiga sazhnem, poterpite.

II.

Zele tri ure je Jesuf na krishu v' tazih strashnih britkostih ino bolezhinah vifel, kakor smo sdej shlifiali. Ref je, strashne so ble bolezhine, neiskonzhne teshave, kader je Jesuf na olfski gori kervavi put potil. Ali she vse bolj strashne bolezhine ino teshave so ble tiste, katire je Jesuf te tri ure na krishu visijozh terpel. Vef notrajni mir ga sapusti ravno v' nar vezhim terplenju. Nebefshki ozhe je namrežh

perpuſtil po svoji neiskonzhni modroſti Jeſuſu zlo vſe terplenje, karkolj ga je zhloveku terpeti mogozhe. Kamer Jeſuſ pogleda v' svojih ſmertnih teshavah, niker nobene tolashbe ne najde. Zhe pogleda svojo mater Marijo, jo vidi, de nije duſha je ſhaloſtna noter do ſmerti, kam fe zhe tedej oberniti? morebiti k' svojim vzhenzam? ti fo od njega sbeshali. Hozhe per Ijudeh tolashbe iſkati? oni ga preklinjajo. Ali per vikſhih duhovnih? ti fe mu poſmehujejo. Ali morebiti per beriſhkih hlapzih: ti ga martrajo. On tedej niker ne dobi tolashbe, ne od prijatlov, ne od ſovrashnikov, ne od Ijudi, ne od nebef, ne od ſemlje. On fe tedej oberne k' svojimu ozhetu, ino klizhe perſerzhno ino preljubniſivo v' njega s' vſim ſaupanjam: Math. 27, 46. „Moj Bog moj Bog! sakaj ſi me ſapuſtil?“

Vzhite ſe is tega, pravizhni kristjani, vi, katiri morete veliko terpeti, de le s' terplenjam fe pride v' nebefa. Jeſuſ ni bil ſapuſhen od svojiga nebefškiga ozheta nikdar ino nikolj, sakaj njegova zhloveshka natura je bla vědno s' boshjo ſklenjena, ampak on je hotel tako terpeti ino nam pokasati, de druge poti ni v' nebefa, kakor krishova pot. Miflite tedej, pravizhni kristjani, takrat k' fe bo vam ſdelo, de je vam nemogozhe vezh terpeti, miflite, takrat de je tudi Jeſuſ na krihu hotel terpeti grosne bolezhine. Vſi pravizhni fo mogli na tem ſvetu, kakor Jeſuſ terpeti veliko sanizhovanja, preganjanja ino opravljanja, krishe, teshave ino nadloge, veliko revſhino ino tefhke bolesni. Oh, ko bi fe nam odperle ſdej lé tukej pred

nami s. nebesa, bi vidili tamkej gori vse isvoljene boshje svetnike, v'katirih se oni vesele ino se bodo vezhno veselili, mi bi vidili, de vši so le skus krishe, teshave ino nadloge, is sanizhevanja ino preganjanja perfhli gor v' to sveto prebivalshe. Mi bi vidili, de le kaj mejhniga je vse zhafno terpljenje proti tistimu neisrezhenemu plazhilu, katiro zhaka nashe truplo, ino nasho dusho v' nebesih. Premifhluj moj zhlovek vezhkrat tvoje prihodno domuvanje, katiro ti je v' nebesih perpravljen, bosh vše krishe, teshave ino nadloge, revshino, bolesen voljno preterpel, zhe terpish she toljko krishov, teshav ino nadlog, le spomni se, de po zhafnim terplenu pride vezhno plazhilo.

Kader je Jesuf vidil, de je bilo she vse spolnjeno, kar je bilo od njegoviga terpljenja ino od njegove smerti prerokovaniga, samo nekej is s. pisma she ne, je potlej na glaf saupil: **Jan. 19, 28.** „Shejin sim.“ Ni zhudo, de po tem ko je Jesuf tolkajn prestal, potem, k' je she on na oljski gori tolkajn kervi ispotil, isjokal tolkajn folsa; k' je tako neusmiljeno tepen bil, potem k' je na potu is Jerusalema do Kalvarje vef ofslabel; potem, k' je she tri ure na krishu v' nesnanih smertnih bolezhinah visel, ni zhu-da pravim, de ga je sazhela potem sheja shgati ino ga permorala savpiti: **Shejin sim.**“ Vender pa islagarji svetiga pisma pravjo, de Jesuf je s' tem besedam, jest sim shejin veliko vezh nasnanje dati hotel, svoje gorezhe shelje sa isvelizhanje nashih dush, kakor svojo pravo shejo. Po nashih dushah, ljubi moji, po tih je

Jesusa shejalo, ali kaj pomaga, kir kristjani Jesufove ino svoje sheje nozhjo ugasiti. Vse terpi grosno urozho shejo, pa ne po vezhnih, ampak le po zhasnih rezheh. Tega pezhe ino shge sheja, pa le po napuhu ino prevsetnosti, de bi ga vse zhaftilo ino obzhislalo, ne pa po Jesufovi ponishnosti: Philipp. 2, 8. „s' katiro se je ponishal noter do smerti, smert je pa sturil na krishu, ga je sato povishai njegovi ozhe, ino mu je dal tako zhaftiljivo ime, v' katirim imenu se morejo vse kolena uklanjati v' nebesih, na semlji ino pod semljo.“ Uniga sheja nozh ino dan, pa ne po nebeskih sakladih, katire reja ino moli ne fredo, ampak le po dnarjih, le po posvetnim bogastvu. Ali kaj ti bo pomagalo moj zhlovek, ako ti zel svet sadobish, na svoji dufhi pa shkodo terpish; ako per tvojih nesmasnih posvetnih fkerbeh posabish na Boga, na dusho, ino na vezhno svelizhanje. Ta terpi neisrezheno shejo po neframnih, nezhistih, lushtih, kaj pomaga vshivati nezhiste lushte, katirih vender nikolj sit ne bosh. Kaj pomaga neframnost ino ostudnost, kir pa lotarji ino presheshtvarji boshjiga kraljestva ne bodo posedli. O zhlovek! kolikor bolj bosh hrepenil po zhasnih menljivih, trohljivih rezheh, toljko vezhi shejo bosh terpel na tvoji dufhi. Kristjani moji! tukej le v' sakramantu f. reshniiga telefa, Jesufove f. reshne kervi, tukej je mersel studenz shive vode, kdor bo is njega pil, tega ne bo shejalo. „Nate, jejte, Math. 26, 26. to je moje telo, usamite, pite, to je moja kri, kdor

pije is tega studenza vredno, tega ne bo shejalo na vezhno.“ Math. 4, 13.

Potem, kader je Jesuf s' shovzam smeshani jesih savshil, je s' velikim ino terdnim glasam savpil: Math. 27, 50. „Dokonzhano je. Ozhe! v' twoje roke isrozhim mojo dusho.“ Ino kader je to rekel, je glavo nagnil, ino je umerel.

Preden sklenjem moje govorjenje, vam dam shtir sosebne nauke od Jesusove smerti, de jih bote per obiskovanju boshjiga groba dansf ino juter na tanjko premishlovali, ino ti so:

1) De pod svetim boshjim grobam, v' katirim Jesuf pokopan leshi, vidite s' slatim zherkam sapisane te besede: Moja dusha! tako je mozhno Bog ozhe tebe ljubil, de je savoljo tebe dal svojiga ljubesniviga sina v' terplenje ino smert. Na to neiskonzhno ljubesen Boga ozheta mislite per objiskanju boshjiga groba Jesusoviga. —

2) Premishlujte, kader bote boshji grob Jefusa obiskovali, de ravno tako, kakor nas je ljubil Bog ozhe, tudi nas ljubi Jesuf sin boshji. Jesuf sam pravi: Jan. 15, 13. „Vezh ljubesen nobeden nima, kakor zhe kdo sa svoje prijatle umerje.“ Ino on je sa nas vse na krishu umerel!

3) Kader bote boshje grobe objiskovali, premislite dobro, kako strashna hudobija je vender vsaki smertni greh, sakaj le leti so Jefusa rasgajshljali, na krish perbili, ino na krishu vmorili. Katiriga greshnika Jesusova smert k' pokori ne obudi, tega tudi vse peklenjske marte k' pokori ne bodo spodbodle.

4) Sosebno si prav dobro k' serzu vsamite, kader bote molili ino zhastili Jefusa per obisko-

vanju boshjih grobov, kako shlahtna ino kako draga je nasha neumerjozha dufsha. Nasha dufsha ni odkuplena, ne s' slatam, ne s' frebram, ampak f' sveto reshno kervijo Jezusa Kristusa. —

Obernimo se tedej k' Jezusu nashimu odresheniku ino svelizharju. Jest bom molil na glaf, vi na tihama sa manoj sdihujte: narpopred te prosim, ljubi Jezus, sa vse resnizhne spokornike ino spokornize, dej jim stanovitnost v' dobrim do konza shivlenja. — Prosim te sa mlazhne kriftjane, dej jim gorezhe shelje ino veselje k' flushbi boshji. — Prosim sa greshnike, dej jim gnado sturiti resnizhno pokoro sa svoje greshke. — Prosim sa dufhe v' vizah, dej jim vezhni mir ino pokoj. — Prosim sa vse ljudi po zelimi svetu; pershgi Ijuzh nevernim, terdovratnim judam, de sposnajo, de famo ti, o Jezus si pravi shivi Bog. —

Prosim sa nevernike, pomagaj jim sapustiti pregreshno malikovanje, ino skleni jih s' twojo f. zirkvijo. — Sadnizh prosim sa zelo kershanstvo. Dej nam vsim skupej na tem svetu v' miru shiveti, po smerti pa v' nebesa priditi, de bomo takto vsi, sa katire si ti terpel ino umerel, tebe skusi zelo vezhnost gledali, ljubili ino ushivali, nashiga stvarnika, odreshenika ino polvezhovavza, Boga ozhetu, sina in svetiga duha. Amen.

* * *

Zhaft Bogu ozhetu, sinu ino svetimu duhu, kakor je bilo od sazhetka sveta, sdaj, ino vsolej, ino na vse vezhne zhase. Amen.

KASALO.

Stran.

Perva poftna pridiga.

Od smerti ino sosebno od nesrezhne smerti greshnika 3

Druga poftna pridiga.

Od frezhne smerti pravizhniga 14

Tretja poftna pridiga.

Od dushe pred sodnikam 26

Zheterta poftna pridiga.

Od sodbe 41

Peta poftna pridiga.

Od pekla 54

Shesta poftna pridiga.

Od vezhniga plazhila isvoljenih v' nebesih 69

Sedma poftna pridiga, (velki petek).

Od terpljenja Gospoda nashiga Jezusa Kristusa 84



